

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 108 (8201)

TRST, nedelja, 7. maja 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Joberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

Z DANAŠNJIM GLASOM SI KUJEMO BODOČNOST

Danes in jutri bodo državljani italijanske republike volili nove poslance in senatorje. Posebna pomembnost sedanjih volitev je v tem, da je bil dosednji parlament razpuščen eno leto pred časom iz političnih vzrokov. Predčasne volitve naj bi po namelih tistih, ki so jih želeli, utrdile predvsem desničarske sile v Kršćanski demokraciji in desnice kot celote.

Če bi se res zgodilo, da bi se desnica na teh volitvah okrepila, bi to pomenilo velik korak nazaj za življenje v državi. Pomenilo bi manj demokracije in večjo moč «države», pomenilo bi odiranje ljudskih in delavskih množic od oblasti in prevladitev vsega bremena pri premagovanju gospodarske krize na delovne ljudi, onemogočeno bi bilo sprejetje naprednih reform in povzročilo bi še večjo zakletost zunanje politike.

V interesu ogromnega števila prebivalstva države je torej, da se želje desnice ne uresničijo in da se na teh volitvah prav zato, ker imajo po volji nazadnjaških sil tak značaj, vse leve in napredne sile okrepijo.

Čim močnejše in bolj odločujoče so bile v preteklosti desne politične sile, tem slabše se je godilo nam Slovencem v deželi Furlaniji, Jülijski krajini, Prekuzsili in v celotni fašistični režimi in nacionalistične centristične kombinacije v letih po drugi svetovni vojni. Nam Slovencem ne bi smela torej biti odločitev težka.

Saj vendar ne bomo dajali glasa tistemu, ki nam streže po življenju ali nam ni voljan priznavati narodnostnih pravic. Slehernemu Slovencu pri nas je znano, da so nam v boju za našo narodnostne pravice najboljše prav tiste politične sile, ki se bore za pravice celotnega delovnega ljudstva v državi. To so delavske stranke: KPI, PSI in PSIUP. V tej volilni kampanji se je naprednejši del KD trudil dopovedati slovenskim volivcem, da se bo v bodočem parlamentu zavzemal za ureditev nekaterih naših vprašanj. Agitacija PSDI je tudi delno sledila tej poti.

Za mnoge slovenske volivce je lažja izbira po narodnosti kandidatov. Naša prisotnost, naša teža, in zaradi tega tudi večji posluš za naše potrebe se uveljavljajo tudi z uspehom slovenskih kandidatov.

Volilni zakon za poslansko zbornico omogoča uveljavitev posameznih kandidatov, s tem da jim volivci lahko da preferenčni glas, s tem da ob znaku liste, na kateri kandidira, pripiše tudi ime ali samo številko kandidata.

Zdi se skoro odveč ponavljanje, da pomeni prisotnost poslancev slovenske narodnosti v rimskem parlamentu najzgodnejši dokaz, da živimo v okviru te države tudi Slovenci. To je dokaz za vse poslance in politične ljudi, predvsem pa za mnoge izmed tistih od Benetk dol, ki iz zagledanosti vase in tudi iz bolj ali manj upravičljivih vzrokov, za nas, še manj pa za naše probleme, ne vedo.

Dosedanji poslanec Albin Škerk, ki kandidira pod št. 3 v tržaškem volilnem okrožju na listi KPI, je že s svojim dosedanjim delom v parlamentu dokazal, da je vreden zaupanja. Tudi tokrat ima realne možnosti biti izvoljen. KPI bo dobila dovolj glasov za izvolitev enega poslancev. Toda Albin Škerk bo izvoljen le, če bo dobil zadostno preferenčnih glasov, pri čemer je zelo važno, da dobi mnogo preferenčnih glasov slovenskih volivcev.

Na listi PSI v tržaškem okrožju kandidira Dušan Košuta pod št. 3. Če na zadnjih parlamentarnih volitvah je prejel razmeroma visoko število preferenčnih glasov. Prav bi bilo, da se na teh volitvah to število poveča.

Tretji slovenski kandidat v tržaškem okrožju je Vito Jeroc, ki kandidira na listi PSIUP pod št. 3.

V volilnem okrožju, v katero spada tudi Goriska, kandidira na listi PSI pod št. 14 Marko Waltritsch podpredsednik odbora goriske pokrajine, na listi KPI pa pod št. 7 Andrej Jarc, dolgoletni doberdobski župan. Za goriske Slovence je pomembno, da oba rojaka dobita čimveč preferenčnih glasov. V tem okrožju kandidira Gradimir Gradnik na listi PSDI pod št. 6, ki se bo po napovedih tudi uveljavil.

Nekateri Slovenci na Tržaškem in na Goriskem ne bodo volili niti za tiste liste, niti za kandidate, ki smo jih zgoraj navedli, predvsem iz političnega in ideološkega nasprotovanja. Če so se odločili za drugo, naj ne zavrnejo za anonimno svojih glasov, temveč naj med kandidati izberejo tiste, ki so Slovencem bolj naklonjeni in jim dajo preferenčni glas.

NAJVEČJA LETALSKA NESREČA V ITALIJI

PALERMO, 6. — Ves današnji dan so prihajale iz Palermo vesti o največji letalski nesreči, ki se je pripetila v Italiji večer ob 22.30, ko je letalo «Alitalia» treščilo v obronke hriba Pecoraro pri Palermo. Kot smo že večer napisali, pri nesreči je bilo 115 mrtvih, 108 potnikov in sedem članov posadke. Med žrtvami je tudi Tržačanka Lidija Borcic poročena Tosi, stara 43 let in stanujoča v Palermu.

Reševalne skupine, ki so prišle na kraj nesreče, so našle že vsa trupla, ki so ležala vse naokrog razbitine ponesrečenega letala.

Danes zjutraj je kapitan karabinjerjev Savino našel tako imenovano «črno skatlo» ponesrečenega DC 8, ki je nameščena na vsakem letalu in beleži vse pogovore in vse manevre letala do zadnjega trenutka. Skatla je bila okrog 300 metrov daleč od ostanke prednjega dela letala. Kapitan Savino jo je izročil preiskovalni komisiji, ki jo je takoj pregledala in jo izročila poveljniku preiskovalne skupine karabinjerjev.

V Palermu so danes proglasili splošno žalovanje. Prebivalstvo je bilo izredno prizadeto, saj je

med žrtvami največ domačinov. Na palermskem letališču je ves dan vladala izredna napetost. Okrog tisoč ljudi se je danes zbralo na letališču in čakalo svoje ali prijatelje, ki se iz tujine vračajo domov za volitve. Vsaka minuta zamude letala, ki so ga pričakovali, je vzbudila preplah in ljudje so takoj začeli prepraševati pri recepciji, kdaj bo letalo pristalo. Napetost je minila, ko so letala srečno pristala.

(Na sliki del repa in druge razbitine ponesrečenega letala «DC 8».)

ZAČELO SE JE DELO V 67.670 VOLILNIH SEDEŽIH

Vrsta vlakov izseljencev iz tujine za parlamentarne volitve v Italiji

Andreotti o «dveh alternativah» - Vittorelli o vlogi PSI

RIM, 6. — Italija se pripravlja na volitve. Stekel je že občutljivi mehanizem, po katerem naj bi že v krajšem roku po koncu volilnih operacij začele prihajati v elektronski center pri notranjem ministrstvu številke o uspehih posameznih strank v volilnih sedežih. Upati je le, da bo tokrat elektronski računalnik delal in opravičil visoke režijske stroške. Leto 1968, ko se je v Italiji močno okrepila levičarska, so elektronskem računalniku na nerazumljiv način opovedala koleca in je notranje ministrstvo moralo potrditi rezultate, ki so jih časopisi medtem že natisnili na osnovi drugih virov.

Ob 16. uri so v vseh volilnih sekcijah (teh je 67.670) umestili predsednike in volilne komisije (skrutinirke in tajnike). Predsednikom so na prefekturah izročili vse potrebne material: glasovnice sive in rumene barve, svinčnice in registre.

Volilne sekcije urejajo tudi v bolnišnicah, kjer je več kot 200 bolnikov. Tu bodo v glavnem uredili dve volišči: prvo za bolnike, ki se lahko premikajo, drugo pa za one, ki morajo ležati v postelji. Te bo volilna komisija obiskala z žaro.

Posebno opozorilo, ki velja volivcem, zadeva dokumente. Veljavni so vsi spoznavni dokumenti javne narave, ki imajo sliko. Ni važno, če so medtem že zapadli. Lahko pa volivca spozna kak član komisije.

sije, v nasprotnem primeru pa lahko glasuje brez dokumentov le, če pripelje s seboj pričo, ki jo komisija pozna.

Še zadnja statistika: tokrat se na volitve za zbornico (po vsej Italiji) predstavlja skupaj 21 strank ali političnih skupin (Aosta je iz tega števila izključena) in 6.836 kandidatov. Za senat pa se predstavljajo 14 strank ali političnih skupin in 1653 kandidatov.

Osnovna volilna komisija je za unominalno volilno okrožje v Dolini Aoste (kjer je francoski narodni manjšini zagotovljena izvolitev enega senatorja in enega poslanca) potrdilo veljavnost štirih kandidatov. To pomeni, da bodo v Aosti izbirali med dvema koalicijskima stranki, ki nastopata na volitvah: KPI-PSI ter MSI-PLI. Levosredinske liste ne bo, ker sta oba kandidata ubila pri prometni nesreči.

Še zadnje polemike pred glasovanjem. Predsednik vlade Andreotti je v razgovoru s časnikarji izjavil, da upa KD na možnost izbire med centristično in levosredinsko koalicijo, ker bi v takem primeru imela svobodno roko in odločno pogovarjala svoje partnerje.

Zanimiva pa je analiza, ki jo je v časopisu «Il lavoro» razvil socialistični senator Vittorelli. Ta namreč ugotavlja, da bo KD po 7. maju morala vsakega računati in izbirati med PSI in MSI. Za to ugotovitve tri hipoteze: 1. centristična koalicija (KD-PSDI-PSI-PLI) ima trenutno večino kakih devet, deset poslancev. Takva večina je tako trdila, da se mora osloniti na zunanjo podporo, ali k MSI, ali k PSI. 2. centristična koalicija bi utegnila zbrati na volitvah le neznatno število poslancev, zato bi morala KD izbirati med PSI in MSI. 3. centristična koalicija bi utegnila zbrati precejšnje število poslancev in bi sama vladala v Italiji, toda v družbi, na bazi, bi morala obravnati s sindikati, delavskim gibanjem in socialisti.

Nadaljuje se prihod vlakov, ki se polni izseljencev pomikajo preko meje v dolgih vrstah. Na meji s Švicco in važnih železniških vozliščih je KPI organiziral sprejem delavcem, ki se vračajo iz bodo glasovali erdece. Tako se je v Bologni zgodilo, da je prišel vlak z nekaj tisoč emigranti. Organizirala ga je skupina «Tricolore» (Movimento sociale Italiano), toda delavci so fašiste dobro ukani. V Italiji so iz kovčkov izvlekli reče zastave s srpom in kladivom ter privzeli na bolonjski kolodvor ob petju revolucionarnih himn. Peščica aktivistov MSI, ki je čakala na vlak, jo je morala odkuriti na vse kriplje.

Golda Meir v Bukarešti

BUKAREŠTA, 6. — Tridnevni obisk Izraelske predsednice vlade Golda Meir v Rumuniji se blizu

h koncu. Danes se je Meirova ponovno sestala z rumunskim predsednikom Ceausescuom in z njim dolgo razpravljala o Bliznjem vzhodu. Popoldne je imela ponovni sestanek s predsednikom rumunske vlade Maurerjem.

Jutri se bo Meirova vrnila v Jeruzalem, kjer bo poročala vladni obisku v Bukarešti. Izraelski uradni krogi v Bukarešti so danes izrazili zadovoljstvo za izid pogovorov Meirove z rumunskimi državniki o položaju na Bliznjem vzhodu in o svetovnih vprašanjih. Hkrati pa so pojasnili, da rumunski voditelji niso ponudili svojega posredovanja za morebitno rešitev spopada z Arabci.

Zaključen mali arabski vrh v Alžiru

ALŽIR, 6. — Tukaj se je zaključil sestanek med alžirskim predsednikom Bumediénom, egiptovskim predsednikom Sadatom in libijskim predsednikom Gadafigim, ki so razpravljali o skupnem boju proti Izraelu. Na sestanek gostimo kosul, ki ga je priredil predsednik Bumedién, je Sadat izjavil, da so sile nile začeli za vojno, ker da so prebrani, vda to, kar jim je sovražnik zdel s silo, je treba pridobiti s silo. Podobno izjavo je dal tudi alžirski predsednik.

V skupnem poročilu, ki je bilo objavljeno po pogovoru, je med drugim rečeno, da so trije arabski predsedniki sklenili mobilizirati vsa sredstva za «neizbežno usodno bitko» in izrazili prepričanje, da je arabska moč tolikšna, da se lahko postavi po robu napadalnim načrtom sovražnika.

DANES

V Indokini so partizani hmerske osvobodilne vojske vdrl v južno četrti kambodžanske prestolnice Phnom Penh ter resno poškodovali železniško postajo in letališče. V Vietnamu pa napadajo važno postojanko med mestoma Kontum in Pleiku. Ostri boji potekajo tudi pri An Locu, kjer so topničarji FNO sestrelili dve letali.

V ZDA so medtem uradno potrdili vesti, da se je Kissinger srečal z Le Duc Thojem, kar v diplomatskem jeziku pomeni, da so bila tajna pogajanja prekinjena na ameriško pobudo.

V Italiji so po 45 dneh volilne kampanje utihnili zvočniki. Sedaj ima besedo prebivalstvo, ki bo 7. in 8. maja izvolilo novi parlament ter s tem napovedala smerice za nadaljnjih pet let zakonodajne dobe.

Tragična letalska nesreča pri Palermu, ki je zahtevala 115 žrtve je močno presunila vso italijansko javnost. To je bila največja letalska nesreča v Italiji. Danes so bile na delu že tri preiskovalne komisije, ki ugotavljajo vzroke katastrofe. Med razbitinami letala so našli tudi «črno skatlo», ki bo gotovo pomagala razložiti nepojasnjeno nesrečo.

Izraelska predsednica vlade Golda Meir je dejansko zaključila uradne pogovore v Bukarešti in se bo danes vrnila v Jeruzalem, kjer bo vladni poročala o obisku.

Prav tako se je zaključil tudi «mali arabski vrh» v Alžiru, kjer sta egiptovski in alžirski predsednik poudarila, da bodo arabske države mobilizirale vse svoje sile v boju proti Izraelu.

Pred današnjimi volitvami je sklical poslanec Albin Škerk tiskovno konferenco, na kateri je predstavnikom tiska govoril o svojih dosedanjih prizadevanjih in uspehih v poslanski zbornici in korist slovenske narodne skupnosti. Socialistični kandidat Dušan Košuta pa je izdal posebno izjavo za tisk, v kateri govori med drugim o zaslugi PSI, da je bila končno prebita sovinitvena miselnost in da so tudi slovenski predstavniki prišli v organe krajevnih oblasti. Prav tako govori o svoji izjavi o obvezah socialistične stranke in korist Slovencev v prihodnji parlamentarni dobi.

V Gorici so slovenski kandidati prav tako zaključili volilno kampanjo. Kandidat PSI, podpredsednik pokrajine Marko Waltritsch, je govoril, kot je že tradicija socialistov, v Sovodnjah, kandidat KPI Jože Jarc pa v Doberdobu.

Kamboški partizani vdrl v Phnom Penh

Priblizali so se na nekaj sto metrov poslaništvu ZDA - Poulični boji v južni četrti mesta, ki jo partizani nadzorujejo

Prizor iz bojev v Phnom Penhu. Najemnik vladne vojske vlačí truplo ubitega partizana

KAKO VOLIMO

Ko odidemo na volišče moramo imeti s seboj volilno potrdilo, ki so ga nam v preteklih dneh občinski uradniki že dostavili na dom, lahko pa ga v nedeljo ali v ponedeljek dvignemo na občinski volilnih uradih, in osebni dokument s sliko (izkaznico, potni list, prepustnico, orožni list, sofersko izkaznico itd.).

Na volišču nam predstavnik izroči dve glasovnici: manjšo rumeno, za senat, in večjo, sivo, za poslansko zbornico.

Ko volimo za senat (manjša rumena glasovnica) prečrtamo znak stranke, ne smemo pa dodati ničesar drugega, saj je ime kandidata že natisnjeno na glasovnici.

Ko volimo za poslansko

zbornico (večja siva glasovnica) prečrtamo znak stranke, za katero smo se odločili, in napišemo zraven na pikčasto črto priimek ali zaporedno številko kandidata iste stranke, kateremu želimo dati preferenčni glas. Kandidatova številka je označena poleg njegovega imena na lepaku, ki je izločen na volišču. Pazite, volite lahko samo za eno stranko in samo za kandidata iste stranke, drugače je vaš glas neveljaven.

Treba je tudi paziti, da se glasovnica ne umaže ali poškoduje. Nanjo ne smete pripisati ničesar drugega. Volivci nato obe glasovnici prepogneta in ju izročita predsedniku volišča, ki ju pred njim spusti v volilno žaro.

PHNOM PENH, 6. — V noči med petkom in soboto so partizanske čete hmerske domovinske fronte (HDF) koordinirano napadle kambodžsko prestolnico Phnom Penh. Najprej so, malo po dveh, izstrelili na mestni center in na osem kilometrov oddaljeno letališče več desetnih izstrelkov «katjuše», kar je zasedalo paniko. Ameriško in vladno poveljstvo v mestu so odredili, naj gredo Lon Nolovi najemniki k letališču, ko je enota več sto partizanov vdrla v južno mestno četrt, dva kilometra od centra. Oboroženi so bili s strojinami in brzostrrelkami. Skupini partizanov, ki je šla — po pripovedi očividcev — kakih štirideset moških, uspešno so se po drevedu mimo pravne fakultete približali nekaj sto metrov stran od ameriškega veleposlaništva. Skupina mitraljezev se je medtem vklopala nad mostom, ki preko reke Bassac povezuje južno četrt s centrom. Sedaj z rafali iz strojin onemogočajo dotok okrepitev preko glavnega mostu.

Več enot vladne vojske je po večurnem streljanju stopilo v protinapad, vendar se le s težavo prebijajo od hiše do hiše. Medtem pričakujejo, da se bodo pred njih straži partizanskih enot pridružile še nove sveže sile. Zvečer so vsekakor sporočili, da hmerski partizani nadzorujejo velik del južne četrti mesta.

Obstreljevanje z raketnimi izstrelki pa je hudo poškodovalo dva strateška objekta: letališče in železniško postajo.

Lon Nolova kolaboracionistična vlada je sedaj v hudi zadregi. Napad na južni del mesta je dokazal, da je obramba najemniške vojske izredno slaba in da je temu kriva morala vojske, ki je izredno nizka, posebno še po porazih v «Papigimnem ključu» na meji z Vietnamom. V Saigonu pa se v krogih predsedniške palače Van Thieuja sprašujejo, ali ni morda sedaj na vrsti — po podobni taktiki — tudi Saigon, ali Solon, ali Morju.

Enote FNO so prešle v napad tudi pri mestu An Loc, ki je sicer zvrneno z zemljo, a se v njem že več tednov brani garnizon vladnih najemnikov. Ameriško letalstvo je intenzivno poseglo v spopad. Partizani so zbili dve letali vrste «phantom», nakar so v ameriškem poveljstvu odredili, naj An Loc bombardirajo stratosferski bombniki B-52, ki letajo na višini, kamor rakete sovjetske izdelave «strela» ne dosega.

Eno ameriško letalo je bilo sestreljeno nad mestom Quang Tri, ki ga od trenutka osvobodilne vojske.

datje neprestano bombardirajo. Oddelki redne vojske FNO so napadli na Osrednjih planotah, važno topniško postojanko nedaleč od mesta Pleiku, ki je — poleg Kontuma — najvažnejše strateško mesto visokih planot.

O ostrih bojih poročajo tudi iz okraja Buc Thanh, v ustju reke Mekong, kakih 65 km jugovzhodno od Sajgonu. Tu so partizani napadli postojanke podeželskih odredov kolaboracionistične vojske.

To so bila poročila s front. Medtem pa so v Washingtonu priznali, da se je Kissinger srečal s severovietnamskim diplomatom Le Duc Thojem. Uradno pa pomeni samo eno: da so ZDA sklenile prekiniti tudi tajne razgovore na tej zelo visoki ravni. Občaj je, namreč, da pomeni uradno priznanje o obstoju tajnih razgovorov le to, da je tajnost že nepotrebná oziroma nezaželena, ker so se pogajanja razbila.

Stočasno so v Monzi izpustili na svobodo štiri pretepece MSI, ki so v Sestu San Giovanni s koli napadli tri mladinice, člane komunistične stranke.

MNOŽIČNA UDELEŽBA MLADIH NA TRGU REVOLUCIJE

PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE

Franc Kimovec o veliki vlogi Ljubljane v NOB

(Od našega dopisnika)
LJUBLJANA, 6. — Danes je bila na Trgu Revolucije v Ljubljani sklepna slovesnost velike politične in športne prireditve «Po poteh partizanske Ljubljane». Večdesetih prizidev se je udeležilo okoli 38 tisoč mladincev, bivših partizanov, članov delovnih kolektivov, pripadnikov armade in športnikov. Na današnji slovesnosti pa je bilo navzočih nekaj tisoč mladine in prebivalcev Ljubljane.

Slovesnosti so se udeležile tudi razne osebnosti iz slovenskega političnega življenja med njimi Franc Popit, Lidija Šentjura, Franc Leskošek - Luka in drugi.

Udeležence pohoda po poteh partizanske Ljubljane je pozdravil predsednik mestne skupščine inž. Miha Košak, ki je poudaril, da mora biti taka skupna manifestacija bivših partizanov in mladincev spodbuda za nadaljevanje izročila narodnoosvobodilne vojne. V tej vojni se je Ljubljana še posebej izkazala, saj je za zasluge njenega prebivalstva med vojno dobila naziv mesta heroja. O časih osvobodilnega boja je zbranim govoril član predsed-

stva Socialistične zveze Franc Kimovec, ki je med drugim omenil, da so fašistični osvajački spremenili Ljubljano v eno samo koncentracijsko taborišče in jo obdali z 32 km bodeče žice.

Z današnjo slovesnostjo so udeleženci poslali pozdravni telegram predsedniku Titu s čestitkami za njegov 80. rojstni dan.

V počastitev dneva zmage je bila danes na republikemskem odboru Zveze slepih Slovencev v Ljubljani slovesnost, na kateri je podpredsednica republiškega izvršnega sveta doktor Aleksandra Kornhauser podelila petim najbolj zaslužnim članom Zveze slepih odlikovanja predsednika Tita ob 25-letnici delovanja.

Podelili so tudi odlikovanja za minulo smučarsko prvenstvo slepih ter obdarili 13 ekip slepih, ki so se udeležile pohoda po poteh partizanske Ljubljane. D. K.

obiska v Jugoslaviji in prispel iz Beograda v Ljubljano. V Sloveniji bo tri dni na neuradnem obisku. Na ljubljanskem letališču so goste iz Centralnoafriške republike sprejeli in pozdravili najvišji slovenski predstavniki skupaj s Sergejem Krajerjem, na kar je delegacija odstopala v Idrijo, kjer si bo ogledala tovarno pohištva Slovenjales. Iz Idrije je centralnoafriški predsednik odšel v Postojno, kjer si je ogledal Postojnsko jamo. Jutri bo imela delegacija Centralnoafriške republike na Bledu pogovore s slovenskimi gospodarstveniki. V ponedeljek bo predsednik Bokasa s spremstvom odstopoval v domovino.

Izstrelitev «Kozmosa» v SZ

MOSKVA, 6. — Agencija TASS je sporočila o izstrelitvi rednega satelita vrste «Kozmos», kar je v krogih tujih dopisnikov vzbudilo domnevo, da bo SZ še maja ponovila kak vesoljski polet s človeško posadko.

Bokasa v Sloveniji

LJUBLJANA, 6. — Predsednik Centralnoafriške republike Bokasa je dopoldan končal uradni del.

Izidi parlamentarnih volitev 1963 in 1968

TRST - IZIDI VOLITEV ZA POSLANSKO ZBORNICU

STRANKE	1963 GLASOVI	%	Izvoljeni	1968 GLASOVI	%	Izvoljeni	1972 GLASOVI	%	Izvoljeni
KD	70.352	32,2	2	73.686	34,5	2			
PSDI	19.281	8,8		25.121	11,8				
PSI	15.302	7,8		4.778	2,2				
KPI	4.227	1,9		51.432	24,1	1			
PSIUP	51.834	23,5	1	5.444	2,6				
PLI	26.003	11,9		20.061	9,4				
LSS	19.744	9,0		22.059	10,3				
Neodv.	5.679	2,6		6.142	2,9				
PODIUM	4.261	2,0		2.836	1,3				
Drugi	1.661	0,8		1.260	0,6				
	638	0,3		719	0,3				

Vseh veljavnih glasov za poslansko zbornico v tržaškem volilnem okrožju je bilo leta 1963 218.532, leta 1968 pa 213.538.

SENAT - I. VOLILNO OKROŽJE

Stranke	1963 Glasovi	%	1968 Glasovi	%	1972 Glasovi	%
KPI	14.436	15,7	16.070	18,1		
PSIUP	35.229	38,1	37.921	42,8		
KD	9.122	9,9	10.311	11,6		
PSI	6.007	6,5	10.311	11,6		
PLI	10.425	11,2	11.165	12,6		
MSI	14.090	15,1	10.700	12,1		
PRI	2.266	2,4	2.506	2,6		
PODIUM	992	1,1				

Vseh oddanih glasov za senat v prvem volilnem okrožju je bilo leta 1963 96.587, od katerih 92.627 veljavnih glasov.

SENAT - II. VOLILNO OKROŽJE

Stranke	1963 Glasovi	%	1968 Glasovi	%	1972 Glasovi	%
KPI	34.129	33,8	36.872	34,8		
PSIUP	33.979	33,6	38.464	36,3		
KD	8.729	8,6	13.515	12,8		
PSI	8.050	8,0	6.713	6,3		
PLI	4.727	4,7	7.986	7,3		
MSI	9.154	9,0	2.392	2,3		
PRI	2.293	2,3				

V drugem volilnem okrožju za senat je bilo oddanih leta 1963 106.587 glasov, od katerih 101.061 veljavnih glasov.

Glasovnice za volitve 1972

FAC-SIMILE

Glasovnica za poslansko zbornico v tržaškem volilnem okrožju

FAC-SIMILE

Glasovnica za senat v I. tržaškem volilnem okrožju

FAC-SIMILE

Glasovnica za senat v II. tržaškem volilnem okrožju

TRŽAŠKO GOSPODARSTVO V MARCU

Nerazgibana trgovina in kolebanje v industriji

Manjše število zaposlenih - Turizem upadel - Druga polovica meseca ugodna za kmetijstvo

Iz običajnega mesečnega poročila o razvoju gospodarskih dejavnosti na Tržaškem, povzemamo, da so v preteklem mesecu posevki v kmetijstvu ob ugodnem vremenu razmeroma dobro uspevali. Deležno vreme v prvi polovici meseca je občno zaviralo poljska dela, pozneje pa so kmetovalci z lahko nadoknadili zamujeno. Živina je bila pretežno zdrava, primanjkovalo pa je naravne krme.

V turističnem prometu so do konca marca zabeležili naslednje rezultate: italijanski državljani so dali skupno 89.193 nočitev, medtem ko so jih v ustreznem razdobju lanskega leta našli 91.806, tuji turisti pa so dali skupno 43.331 nočitev (lani 49.060). V trgovini na drobno so šli na Tržaškem razmeroma dobro v promet prehrana, obutev in oblačila, na drugih področjih pa je vladalo precejšnje mrtvilo. Trgovine so bile na splošno dobro založene, kupci pa so bili zelo previdni in se niso navduševali zlasti za dražje blago. Trg na delo je bil miren. Proti koncu meseca se je nekoliko povečalo povpraševanje po vinu. Prekupčevalci s kavo in drugim eksotičnim blagom niso bili posebno dovtetni za večje kupce.

Na industrijskem področju je prvo trimesečje prineslo naslednje dosegke: v železarni Italsider pod škodnjem se proizvedli 142.756 ton surovega železa (lani 137.442 ton) in 47.451 ton koks (lani 45.295 ton); petrolejska industrija je predelala skupno 428.606 ton surove nafte (lani 441.930 ton); cementarna «Italcantieri» je proizvedla 46.270 ton blaga (lani v istem času 42.770 ton). Ta proizvodnja je bila letos za 8,2 odst. večja od lanske. Tudi proizvodnja časopisnega in tiskarskega papirja je bila letos večja ter je do konca marca dosegla 29.965 ton, medtem ko je znašala v ustreznem razdobju lani 28.549 ton.

Cene na drobno so bile v marcu pretežno stalne in le pri nekaterih vrstah blaga so zabeležili kolebanje. Trg na delo pa je zabeležil manjšo pocenitev domačih jajc, medtem ko se je vino nasprotno podražilo, kar velja zlasti za izbrane vrste. Ekstično blago je ohranilo prejšnje cene. Med kovinami so se v marcu podražili baker, cin in svinec, medtem ko se je aluminij, nasprotno, nekoliko pocenil.

Na socialnem področju izkazujejo pokrajinske statistike, da je bilo konec marca na Tržaškem v rednem odnosu 88.742 ljudi (0,9 odst. manj kakor ob istem času lani), medtem ko se je število brezposelnih povečalo za 3,3 odst. na 3.400 enot.

80. rojstni dan Franke Krizmančič

V torek, 9. t.m. bo v Bazovici, po domače pri Lajtovih, veliko slavlje. Franke Krizmančič bo slavil svoj 80. rojstni dan. Hvaležni otroci z družinami ji kličejo še na mnoga in zdrava leta, da bi bila še vedno tako čila in vesela kakor je danes med nami. Slavljenka ima še danes pet živih otrok, od teh dva sina in tri hčere. Vsi so poročeni. Ker je Franke mlada ostala vdova že leta 1930, ji s takimi številnimi družinami ni bilo posuto s cvetjem. Ze mlada je nosila mleko v Trst in seveda obdelovala svojo kmetijo, da je s tem preživljala številno družino. Četudi danes slavi 80 let, še vedno pomaga pri domačiji. Ze zjutraj, v zgodnjih urah, pa nestrno pričakuje Primorski dnevnik, katerega je naročnica že od prve številke, katerega skrbno prečita in to se brez nacičkov.

Novo za harmonikarje

Prejeli smo zbirko notnih zvezkov narodno-zabavnih motivov «Beneška Slovenija poje in igra» ter «Nove melodije». Pester izbor skladb iz repertoarja radia, televizije in gramofonskih plošč sta za harmoniko in kitaro priredila znani beneški skladatelj Anton Birtič in glasbenik Franjo Zorko.

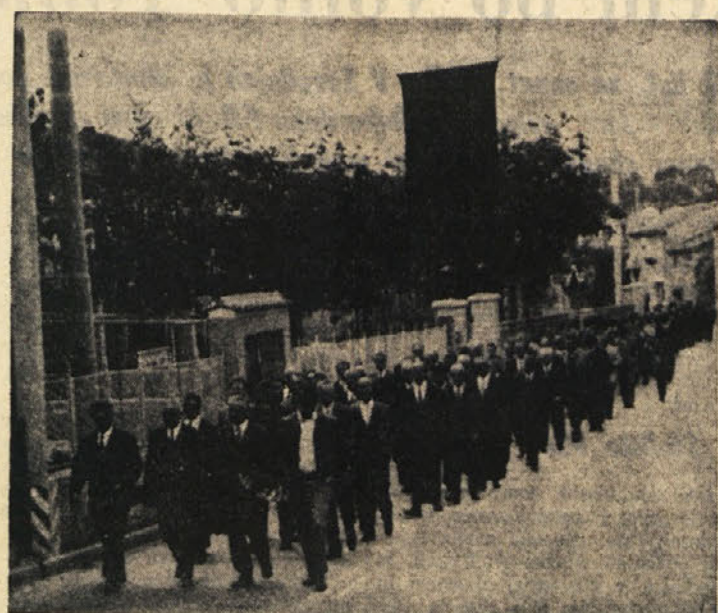
tržaška knjigarna
TRST - Ul. sv. Frančiška 20
Tel. 61-792

TRST - Ul. Boccaccio 3
Telefon 414161
POŽAR ARTEMIO
TOVORNI PREVOZI
v vse kraje tudi v inozemstvo

IZ BAZOVICE

Lepo so proslavili 1. maj in počastili spomin padlih

Sodelovala je godba iz Divače - Govor Mira Krizmančiča

Dolg sprevod se vije na pokopališče, kjer so položili venec na grob padlih v NOB

V Bazovici so tudi letos proslavili 1. maj s počastitvijo spornih padlih borcev za svobodo. Godba iz Divače je igrala budnico v Grodci, Padrih in v Bazovici, kamor so prišli vsi vasi ter se zbrali v Bazovici pred Bazovskim domom. Od tod so vsi skupaj v dolgem sprevodu odšli na domače pokopališče, kjer so položili venec na grobišče padlih v NOV.

Miro Krizmančič je imel nagovor, v katerem je orisal pomen mednarodnega praznika dela in obletnice zmage nad nacifšizmom. Med drugim je dejal: «Zbrali smo se ob vašem grobu, da počastimo spomin, vas, ki ste darovali svoje življenje za obstoj, svobodo, neodvisnost in lepšo bodočnost slovenskega naroda. Spominjamo se hudih časov in herojske borbe slovenskega naroda, ki je v najhujši stiski dokazal ljubezen do svoje zemlje in svobode ter se odločil uprli fašizmu in nacizmu. Mi zamejski Slovenci, ki smo ostali izven meje matične Slovenije, si še vnaprej zvesto prizadevamo za spo-

šlovanje do vas in za svojo pravico do obstoja ter svobodnega razvoja. Nova generacija ima večjo možnost, da uživa sadove dolgega in hudega boja. Zaradi tega moramo čuvati to dediščino in jo posredovati mladim rodovom, toda ne samo z formalnimi komemoracijami, ampak s prizadevanji za uresničitev idealov in vrednot osvobodilnega gibanja».

Svoj nagovor, ki so ga vsi pozorno in z odobravanjem poslušali, je Miro Krizmančič zaključil: «Zamejski Slovenci, ki se še vedno moramo boriti za nekatere svoje osnovne pravice, se moramo zdati in vedno zadrževati po izkušnjah Osvobodilne fronte, ki nas učijo, da bomo samo enotni lahko učinkovito izbojevali boj za svojo narodno enakopravnost».

Toplo se zahvaljujemo odjemalcem za izkazano prisrčnost in naklonenost ob otvoritvi naše trgovine.

SINDICI
Križ, 7. maja 1972

5.000 KM S PROPAGANDNIM AVTOBUSOM POKRAJINSKE TURISTIČNE USTANOVE

Očitki tujih turističnih izvedencev zaradi pomanjkljivosti v naši deželi

Kritike turistov, ki gredo na Balkan, ker na smerokazih na našem ozemlju ni izvirnih imen jugoslovanskih mest

V prvomajski številki Primorskega dnevnika se mbrl članek o «propagandi v raznih državah in skrb za čistočo na Krasu», povzet s seje tržaške turistične ustanove. Prvi del govori o skrbi za čistočo na Krasu, drugi pa o turistični propagandi. Ker mislim, da je slednje poročilo preveč strnjeno in torej nejasno, bi rad dodal naslednje pojasnilo: vsako leto, in to že dolgo vrsto let, pokrajinske turistične ustanove naše dežele pripravijo obisk turističnih izvedencev v severnih državah, iz katerih je največji priliv turistov v naše kraje. Tudi letos, in to meseca marca, je odšla na potovanje skupina izvedencev, ki so jo sestavljali Lucijan Kocman, tolmač pri turistični ustanovi v Sestlaju, ki je predstavil tržaško pokrajino, Lucia Maricchio, uslužbenka pri turistični ustanovi v Gradcu in predstavnica goriske pokrajine ter Helmut Schgaguler, tolmač turistične ustanove v Lignanu in predstavnik videmske pokrajine. Izvedenci so potovali s posebnim propagandnim avtobusom tržaške turistične ustanove, ki ga je zelo spretno in poštvalno vozil na več kot 5.000 km dolgo pot domačin Josip Guštin iz Trsta. Pot jih je najprej pripeljal v sosedno Avstrijo, potem v Zahodno Nemčijo, Nizozemsko, Belgijo, Francijo in Luksemburg. V teh deželah so obiskali vse večje turistične agencije, uradna turistična častopisov ter uradne državne ustanove za turizem ENIT, ki so po glavnih tujih mestih in so neposredno odvisni od italijanskega ministrstva za turizem. Skupno so obiskali 212 potovalnih agencij, pri čemer niso šteli redakcije turističnih listov in uradov ustanove ENIT.

Namen teh potovanj je navezati tesne stike s specializiranimi ustanovami v industrijskih deželah severne in zahodne Evrope, ki odločajo o programih letovanja svojih prebivalcev, ter jim prikazati lepote naše dežele. V ta namen so povsod razdelili najnovejši turistični propagandni material, seznanili ustanove s cenami hotelskih uslug v letošnji sezoni in nudili potrebna posameznih krajev, novini dosežki v prejšnjem letu in s splošnim gospodarskim položajem v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Obiska so bili vsepovsod veseli in so odposlanstvo dobesedno »zasižili« najrazličnejši vprašanja. Veliko je bilo pripomb in očitkov na račun naših turističnih struktur in javnih turističnih organov, tako za tržaško obalo, kot za Gradec in Lignano.

Med pripombami so nekatere splošnega značaja, ki veljajo za vso deželo, kot npr.: 1. slabe in neposredne železniške povezave med našo deželo z Münchnom, glavnim mestom Bavarske; 2. neusklajenost urnikov turističnih in informacijskih uradov in trgovin (dejansko je v naši deželi težko najti dva turistična urada, ki bi imela enak urnik); 3. premalo je znana (rekl bi ra je popolnoma neznan) ena najvažnejših infrastruktur v naši deželi za moderen turizem, to je letališče, posebno po poletne charter kot tudi za športne in osebn.

Služiti je bilo še posebne pripombe za Trst: 1. Turisti, ki s svojimi avtomobili potujejo skozi naše mesto na Balkan, se težko znajdejo, ker so vsa imena večjih jugoslovanskih mest na vseh cestnih tablah na Tržaškem le v italijanski in ne tudi v izvirni obliki. Turisti se pritožujejo zaradi izgube dragocenega časa, ki jo nejasni smerokazi povzročajo in upajo, da se bo ta položaj popravil s tem, da se dodajo na tablah tudi imena mest v slovensčini.

2. Primanjkuje v Trstu proste, ki bi imel navedene vse povezave z jugoslovanskim železjem, to se pravi avtobusne, železniške in pomorske, da bi si lahko turisti, ki letuje na Tržaškem sam nactoval ekskurzije v Lipico, Postojno, Škocjan, Portorož itd.

3. Neverjetno, a res je, da turist, ki zaide v eno našo restavracijo, niti z jedilnim listom v rokah ne vuganes koliko bo moral plačati, ker je račun višji zaradi tega ali onega dodatka, takega ali zaradi enostavnega povzajanja cene. Zato zahtevajo večjo in učinkovitejšo nadzorstvo, kot tudi nadzorstvo nekaterih menjalnic, posebno »provi-zoričnega značaja«, ki ta posel opravljajo samo v času sezone v gostlinah, trgovinah, bencinskih čr-

palhah itd. Sledila je še cela vrsta pripomb tehničnega značaja, ki bi lahko z malo dobre volje tukajšnje oblasti in za to pristojni uradi, vse odpravile.

Potovanje je torej povsem uspelo in se je jasno pokazal njen daljnoročni pomen. Treba pa je predvsem težiti k odpravi nakazanih hib in pomanjkljivosti v tukajšnji turistični dejavnosti, če ne zaradi drugega tudi zato, da naši predstavniki prihodnje leto ne bodo slisali vedno istih pripomb in očitkov.

L. K.

DANES IN JUTRI

Prepovedano točenje alkoholnih pijač

Slovensko gospodarsko združenje opozarja vse lastnike javnih lokalov, da bo zaradi volitev prepovedano točenje superalkoholnih pijač (več kot 21 stop. alk.) danes, 7. in jutri, 8. maja in to od 0. do 24. ure.

Prepoved velja za vse lokale!

Nabrežina: V spomin pok. Vande Rauberjeve

Težko je človeku pisati nekrolog o pokojnici, ki je morala še v razmeroma mladih letih podležiti zdravni boleznim, kateri vsa moderna znanost ne more priti še do živca. Zlasti še, ko nam v naši vasi primanjkuje takih zavednih žena, ki bi se zavedale nevarnosti utapljanja našega življa v tujem morju.

Pokojnica Vanda Rauber, roj. Per-tot se je rodila 1.5.1929 v strogo zavedni seslanski družini, ki je stala vedno v prvih vrstah samobrambe naših interesov v Nabrežini. Že kot nedoročena mladenka se je naša Vanda udejstvovala v kurirskih nalogah po našem Krasu. Po osvoboditvi jo najdemo kot aktivno članico AFŽ, kjer je imela sektor telesne vzgoje mladine, kateri je vcepila parolo: Čvrsta rast - čvrst narod! Pa tudi v domači dramski skupini je bila celotna kot poštvalna članica. Ko so po povojnih težavah stekle razmere v normalni trj, se je zaposlila pri UIVOD v Trstu, kjer je bila, čeprav s samo srednješolsko izobrazbo in nekaj tečajji, zelo upoštevana uradna moč. Po postopni ukinutvi naših ustanov v Trstu, je bila primorana se zateči v Koper, kjer jo je uprava tamkašnjega radia sprejela kot prevajalko. Po smrti matere se je vrnila v Nabrežino v pomoč očetu, dokler se ni seznanila z možem Miro-m Raubarjem, roj. leta 1926 na Pro-

seku ter zaposlenem pri podjetju «Italsempione», na prosekki postaji. Poročila sta se leta 1963 in začasno stanovala na Proseku, kjer je mož Miro, bivši partizan in zaveden član prosekke narodne bitnosti, še vedno upoštevan kot odlični basist, eden glavnih stebrov zbora «Vasilij Mirko».

Pričela sta si ustvarjati novo domovanje v Nabrežini, kamor sta se vselila leta 1968, kjer je pod Brščicami vzklopilo življenje dorasajoče družine. Hčerka Zorica, iz prvega zakona, je uslužbenka pri Slov. stalnem gledališču v Trstu, 7-letni sin Sandi pa obeta nadaljeovati pot svojih zavednih staršev. Toda že ko je pokojnica uravnavala svoje drage v pravilen življenjski tir, je čutila v sebi kal neizprosne bolezni.

Razni zdravniški posegi so ji nekoliko podaljšali življenje, a čeprav je vedela, da jo čaka neizbežna usoda, ni klonila ter je v času, ko se je kriza nagibala k vrhuncu, imela še toliko energije in zaupanja v življenje, da je z uspehom opravila izpit bolničarke za astmatike in se nato zaposlila v nabrežinskem sanatoriju.

Da je bila pokojna Vanda priljubljena v Nabrežini in drugod, kjer so jo poznali, je 29. aprila pričal žalostni sprevod, ki se je odvijal od cerkve do pokopališča. Veliko število vencev, darovalcem se družina in sorodniki toplo zahvaljujejo, je označevalo spoštovanje vasačev in ostalih spremljevalcev. Turobno, a ubrano so izzvenele žalostinke prosekkih pevcev, ki so ji zapeli zadnjo uspevanko.

Naj bodo pokojnici te vrstice v blag spomin, družini in sorodnikom pa izražajo vsi, ki so našo Vando poznali, svoje najgloblje sožalje, kateremu se pridružuje tudi uredništvo Primorskega dnevnika. Vasač

Skupina turističnih izvedencev s propagandnim avtobusom pred vhom 14. salona turizma v Bruslju. Od leve proti desni H. Schgaguler, L. Maricchio, L. Kocman in J. Guštin

LA NAFTA

FURLAN GIUSEPPE - RIO PRIMARIO 2 - TRST

Tekoča goriva za ogrevanje SHELL

gorilno olje - nafta

plinsko olje - gasolio

kerozen

GORILNIKI ZA CENTRALNE NAPELJAVE znamke SHELL

VELIKA ZALOGA REZERVOARJEV VSEH VELIKOSTI (od 1000 l dalje)

Od marca do septembra čistimo rezervoarje.

Telefonirajte na: 811-330, 812-316

RADIO VIZIJA

NEDELJA, 7. MAJA

PONEDELJEK, 8. MAJA

TRST A
8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Borodini; 10.00 Godalni kvarteti; 11.55 Mladinski oder; 12.30 Zabavna glasba; 13.00 Kdo, kaj, zakaj; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Nastroj; Utopljene; 17.10 Popolninski koncert; 18.00 Sport in glasba; 19.00 Plošče; 20.00 Sport; 20.45 Pratica; 22.00 Sport; 22.10 Sodobna glasba.

TRST
8.30 Kmetijska oddaja; 9.30 Maša; 10.30 Tržaški motivi; 14.00 Okrogla miza o...

KOPER
6.30, 7.00, 12.30, 14.30, 19.15 in 22.30 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 8.00 Glasbena matineja; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Pogovor s poslušalci; 14.00 Sport; 14.05 Orkestri; 14.40 Sosedni kraji in ljudi; 15.00 Glasba po željah; 16.00 Nedeljsko srečanje; 16.30 Domače pesni in melodije; 17.00 Prenos RL; 19.00 Sport; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM
8.00, 13.00, 20.00, 21.00, 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja glasba; 8.00 Kmetijska oddaja; 9.30 Maša; 10.45 Velikani glasbe; 11.35 Roditeljski krožek; 13.15 Spored s P. Baudom; 14.00 Rakec; 14.30 Glasba; 15.10 Popolninski koncert; 16.10 Variete z G. Bramierjem; 17.00 L'oreos z nogometnih igrišč; 18.00 Nedeljski koncert; 19.30 Ansambli; 20.25 Odbod in prihod; 21.15 Jazz; 21.45 Koncert kvarteta iz Tokia; 22.20 Radijska igra.

II. PROGRAM
7.30, 8.30, 9.30, 13.30, 19.50, 24.00 Poročila; 7.40 Pojejo La nuova idea in S. Leonard; 8.40 Plošče; 9.35 Veliki variete; 12.10 Mike v nedeljo; 12.00 Sport; 12.50 Plošče; 13.00 Kviz narobe; 13.35 'Alto gradimento'; 14.30 Plošče; 15.00 Preizkušajo se dileti; 15.40 Spored z E. Simonetijem; 16.30 Sportna nedelja; 17.00 Plošče; 18.40 Spored s P. Villagioni; 20.10 Operni svet; 21.00 Kraljice baleta; 21.50 Operni odločki; 22.30 Laha glasba.

III. PROGRAM
10.00 Koncert za začetek; 10.35 Messengerjeva opera; 12.20 Orglar Demessieux; 13.00 Medura; 14.00 Okteti; 14.45 Baletna glasba; 15.30 Radijska igra; 16.20 Simf. koncert; 19.15 Vaskojevski koncert; 20.15 Preisklost in sedanost; 20.45 Pojejo v svetu; 21.30 Radijska igra.

SLOVENIJA
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.30, 23.00, 24.00 Poročila; 8.05 Puntar; 8.30 'Gosli'; 8.45 Orkestralne skladbe za mladino; 9.05 Koncert iz naših krajev; 10.05 Se pomni tovariši; 11.05 Pesni borbe in dela; 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.15 Zabavna glasba; 13.30 Nedeljska reportaža; 14.05 Igrajo veliki zabavni orkestri; 14.30 Westovski; Humoreske; 15.05 Iz operne sveta; 16.00 Dvornat; 'Večerna ura v pozni jeseni'; 16.50 Nedeljsko športno popoldne; 19.00 Lohko noč, otroci!; 20.00 'V nedeljo zvečer'; 22.00 Godala za laiko noč; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz za vse.

ITAL. TELEVIIZIJA
11.00 Maša; 12.00 v nedeljo splošne; 12.30 Naša domovina; 13.00 Dnevnik; 14.00 Kmetijska oddaja; 15.00 Neposreden prenos športnega dogodka; 16.30 TV za otroke; TV film: Lokostrelci iz Sherwooda; 17.45 TV priredba Arsen Lupin; 19.00 Dnevnik; 19.10 Prenos nog. tekme; 19.55 Sport in kronika; 20.30 Dnevnik; 21.00 Spored z A. Lupom; 22.15 Sportna nedelja; 23.15 Dnevnik.

II. KANAL
16.30 Neposreden prenos športnega dogodka; 21.00 Dnevnik; 21.15 TV priredba; Danes zvečer govori Mark Twain; 22.15 Glasbena oddaja.

JUG. TELEVIIZIJA OD 7. DO 13. MAJA 1972

NEDELJA, 7. maja
9.40 Po domače z ansambliom Francija Puharija; 10.12 Kmetijska oddaja; 11.00 Otroška matineja; 11.45 Don Kihot, Čarni svet živali; 11.50 Mestice Peyton; 12.40 TV kazipoti; 14.05 Studio C - zabavna glasbena oddaja; 15.05 Obisk v nedeljo; 15.40 Nekaj veselih domačin; 16.05 Za konec tečaja; 16.30 Kosarka Jugoslavija; SZ - prenos; 18.00 Napadi na vlak, ameriški film; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Vabljeno Luga - serjska oddaja; 21.30 Din-Din - zabavna glasbena oddaja; 21.35 Sportni pregled; 22.05 Poročila; 22.10 Kosarka Slovenija; 22.15 KOPRSKA BARVNA TV

19.45 Ornitologija; 20.15 Risanke; 20.30 Celovečerni film: Cole Younger, Revolver.

PONEDELJEK, 8. maja
9.05 Odrta univerza; 9.35 TV v šoli; Literatura, žitarice, geometrija; 10.30 Anđelina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe; Soloko okolje; 14.15 TV v šoli; 15.40 Anđelina; 16.10 Francosčina; 17.45 I. Rosić; O kanarčku, ki se je izgubil; 18.05 Risanke; 18.15 Obzorik; 18.30 V avtobusu - serjski film; 19.00 Mladi za mlade; 19.45 Kratki film; 20.00 TV dnevnik; 20.30 V gledalno časa; Tronutku miru, nemška dokumentarna drama; 22.00 Diagonale; 22.30 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV
20.00 Mr. Piper predstavlja; 20.15 Poročila; 20.30 Jumbo jet, zabavna glasbena oddaja; 20.30 Čudež otoka Bali, dokumentarec.

TOREK, 9. maja
9.35 TV v šoli; TV vrt, U. lonki; družbene organizacije v gospodarstvu, Partija v borbi;

TRST A
17.15, 20.15, 22.15 Poročila; 17.00 Lupijev Ansambel; 17.20 Laha glasba, in volilni izidi.

TRST
12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Tradicije v Furlaniji - Juljski kraji; 16.20 Simfonični koncert.

KOPER
6.30, 7.00, 12.30, 14.30, 19.15, 22.15 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 8.15 Strani iz albuma; 9.15 Juke box; 10.05 Medura; 10.25 Priljubljeno jim; 11.00 Ansambli; 11.30 Operni odlomki; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Plošče; 14.05 Sport; 14.15 Zbori; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Zbori; 16.00 Primorski eneviki; 16.20 Plošče; 16.40 Planistika Neva Merlak - Corrado; 17.10 Vaši pevci; 17.30 Slovenska glasba; 18.15 Plošče; 19.00 Ansambli; 19.30 Prenos RL; 22.15 Orkestri; 22.35 Violinist S. Accardo.

NACIONALNI PROGRAM
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Plošče; 9.15 Orkestri; 11.30 Radio za šole; 12.10 Plošče; 13.15 Hri paradi; 14.00 Veselo popoldne; 15.00 Otroški odlomki; 16.20 Za vas mlade; 18.20 Kako in zakaj; 18.55 Simfonična tribuna; 19.10 Kulturna oddaja; 19.40 Plošče; 20.20 Neposreden prenos rezultato političnih volitev.

II. PROGRAM
7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 15.30, 18.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Pojejo Stevie Wonder in Rita Pavone; 8.40 Operni odlomki; 9.35 Orkestri; 10.05 Plošče; 10.35 Ital. popevke; 12.00 'Alto gradimento'; 13.50 Kako in zakaj; 14.00 Plošče; 16.00 Draga Rila; 18.40 Vprašaj; 19.00 Poje C. Villa; 21.00 Plošče; 22.40 Radijska priredba; 23.20 Laha glasba.

III. PROGRAM
10.00 Koncert za začetek; 11.00 Hartmanove simfonije; 11.45 Ital. sodobna glasba; 12.20 Plošče; 13.00 Medura; 14.30 Včerajšnji in današnji izvajalci; 15.30 Händlov pastorala; 17.45 Otroški vrteci; 18.45 Mali planet; 19.15 Vaskojevski koncert.

SLOVENIJA
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravljic in zgod; 9.20 Cicibanov svet; 9.40 Z. orkestrom Mancini; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Ramovski; Simfonični; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru; 14.10 Med zbori Ivana Matečiča-Ronjgova; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Melodije mojstrov lahke glasbe; 16.00 'Vrtljaki'; 16.40 Z orkestrom Montematti; 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne; 18.15 Godala v ritmu; 18.35 Interna 469; 19.00 Lahko noč, otroci!; 20.00 Opera 'Jevgenij Onegin'; 22.05 Za ljubitelje jazz; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Zaplešite z nami.

ITAL. TELEVIIZIJA
10.30 TV v šoli; 12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Dokumentarec: Svetilka za učenje; 13.30 Dnevnik; 14.10 Tečaj francosčine; 15.00 TV v šoli; Tečaj angleščine; 16.00 Srednja šola; 16.30 Višja srednja šola; 17.00 TV za najmlajše; Igra stvari; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke; Svet v slikah; 18.10 TV film: 'El magnifico se e mezzo'; 18.30 Mladinski šport; 18.45 Na knjižni polici; 19.15 Kulturna oddaja; Peru; 19.45 Sport in kronika; 20.30 Dnevnik; 21.00 Celovečerni film: Lady Eva; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL
21.00 Dnevnik; 21.15 Simf. koncert; 22.00 'Occitani d'Italia'.

10.40 Rusčina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe; Srbohrvaščina; 14.45 TV v šoli; 15.35 Rusčina; 15.55 TV vrt; 16.10 Angleščina; 17.15 V. Baum: Čarovnik iz Ozza - II. del; 18.10 Obzorik; 18.25 Nastopa Karel Gott; 19.05 Življenje simpatov; 19.30 Nova distribucija - oddaja iz cikla Maricetina; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Veselica - slovenski film; 22.15 Simfonični orkester RTV; 22.35 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV
19.45 Ornitologija; 20.15 Risanke; 20.30 Celovečerni film: Cole Younger, Revolver.

PONEDELJEK, 8. maja
9.05 Odrta univerza; 9.35 TV v šoli; Literatura, žitarice, geometrija; 10.30 Anđelina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe; Soloko okolje; 14.15 TV v šoli; 15.40 Anđelina; 16.10 Francosčina; 17.45 I. Rosić; O kanarčku, ki se je izgubil; 18.05 Risanke; 18.15 Obzorik; 18.30 V avtobusu - serjski film; 19.00 Mladi za mlade; 19.45 Kratki film; 20.00 TV dnevnik; 20.30 V gledalno časa; Tronutku miru, nemška dokumentarna drama; 22.00 Diagonale; 22.30 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV
20.00 Mr. Piper predstavlja; 20.15 Poročila; 20.30 Jumbo jet, zabavna glasbena oddaja; 20.30 Čudež otoka Bali, dokumentarec.

V petek zaključena volilna kampanja: na Goriškem bo volilo 105.380 ljudi

Za poslansko zbornico 10 list, za senat pa 7 - V Sovodnjah je Waltritsch poudaril, da je potrebna akcijska enotnost Slovencev - Jarc ožigosal v Doberdolu KD, ki nima posluha za slovenske zahteve Na zaključnem shodu KD v Gorici govoril deželni predsednik Berzanti

Danes bomo na voliških odločali o podobi bodočega parlamenta italijanske republike. Današnje volitve so brez dvoma zelo važne za nadaljnji demokratični razvoj države in zaradi tega menimo, da je zelo važno, da gre vsak naš človek na voliške in tam izprisa svojo voljo. Slovenci smo še bolj kot drugi državljani zainteresirani, da bo današnje glasovanje ugodno za italijansko demokracijo, kajti premočan preokret v desno bi utegnil prav nas, nacionalno manjšino, ki je toliko pretrpela pod fašistično diktaturo, najbolj prizadeti.

Volili bomo lahko danes od 7. do 22. ure in jutri, v ponedeljek, od 7. do 14. ure. Prvi volilni rezultati bodo znani že jutri okrog pete ure. V goriški pokrajini je vpisanih v volilne sezname za poslansko zbornico 105.380 ljudi, za senat (za katerega volijo samo državljani z nad 25 leti) pa 97.385 ljudi. Število volivcev se je v primerjavi s prejšnjimi državnimi kot tudi s pokrajinskimi nekoliko povečalo. V voliških na Goriškem bodo jutri glasovali tudi številni voljaki, ki služijo vojaški rok pri nas. Zaradi tega bo število volilnih upravičencev za poslansko zbornico nekoliko večje od zgoraj navedenega. Nad 2.500 je mladih volivcev, ki bodo stonili letos prvič na volišča. Vsi politični opazovalci so prepričani, da bodo pravi glasovi mladih marsikaj spremenili.

Na Goriškem imamo na razpolago med desetimi listi (KPI, MSI, PSIUP, PRI, PSDI, PSI, KD, PLI, MPL, Manifesto), za senat pa med

vseh krajev zaključna volilna zbornica. V mestu in po vaseh so avtomobilski zadnjakrat z voličniki propagirali vsak svojo stranko in svojega kandidata, razstrosili so kipe preostalih letakov. Včeraj se je volilna propaganda vršila na tih način z zadnjimi prijateljskimi pogovori.

Stališče PSI

Na zaključnem zborovanju PSI, ki je bilo v petek zvečer v Sovodnjah, sta govorila podpredsednik pokrajine Marko Waltritsch, ki kandidira v poslansko zbornico in tajnik federacije PSI Giorgio Dellagola, ki kandidira v senat. Predstavil ju je sovedenjski župan Jožef Čučet.

V svojih uvodnih besedah je Waltritsch poudaril, da prirejal je vrsto let socialisti svoj zaključni slovenski shod v Sovodnjah, so tu, od volitev do volitev, dosegli uspehe. Podpora, ki jo dajejo volivci in sploh vsi Slovenci socialistični stranki, je popolnoma upravičena, je dejal Waltritsch, ker se ta stranka dosledno zavzema za uveljavitev pravic slovenskih ljudi. PSI je bila prva stranka, ki je leta 1964 razbila nacionalistično-vinistični zid, ki je Slovence predlagala in vključila v upravne delovne veje krajevne uprave. Ta slovenska in istočasno socialistična pristopnost je krajevni odnosi pripomogla, da so se številna do tedaj nerešena vprašanja naših vasi in naših krajev ugodno rešila.

Sedaj smo v drugi fazi. Dosegli moramo zaščitni zakon. Socialisti smo s poslancom Fortunom, druge stranke pa s svojimi zastopniki, predložili osnutek zaščitnega zakona. Številčno razmerje sil v parlamentu pa je tako in bo še tako, da bo morala tudi KD predložiti podobni osnutek ali pa vsaj podpreti obstoj tega. Na goriški KD noče napraviti in tako javno izigrava prizadevanja voditeljev SDZ, ki bi si tudi oni želeli, kot se večkrat izjavljali, zaščitni zakon. Kljub temu negativnemu odgovoru KD pa so voditelji SDZ v tej volilni kampanji podprli prav listo KD in njena kandidata, ki nista goslej za manjšino ničesar napravila. Zaradi tega je Waltritsch apeliral na volivce lipovalce, da takrat glasujejo za PSI, ki je svoje razumevanje do Slovencev konkretno pokazala tudi na tem področju.

Istočasno je poudaril Fortunovo obvezo, da bo v prihodnjem parlamentu predložil spet zakonski osnutek o globalni zaščiti. Dejal je, da bo tudi v bodoče potrebna enotnost vseh Slovencev, če hočemo doseči kak uspeh. Nadaljevali se mora akcijska enotnost, ki smo jo dosegli pri sestavi spomenice in v delegaciji pri Colombo.

Dellagola se je v svojem govoru dotaknil v glavnem vsedržavnih vprašanj. Dejal je, da je treba predvsem premagati tiste sile v Kršćanski demokraciji, ki bi želele, da preokret na desno, odkrito povezavo z liberalci, prikrto pa s fašisti; med slednje spada tudi sedanjí predsednik vlade Andreotti, demokratska levica pa pokorno molči.

Zborovanje, ki so ga številni prisotni z odobravanjem sprejeli, je zaključil župan Čučet. Povabil je vse volivce sovedenjske občine in sploh vse slovenske volivce na Goriškem, da oddajo preferenčne glasove in tako prispevajo k politični življenju naše pokrajine. V petek zvečer so bila v skoro

Pokrajinski svetovalec Jarc je obravnaval probleme slovenske manjšine. Omenil je enotno delegacijo Slovencev pri Colombo in negativen odgovor takratnega ministrskega predsednika, ki se je izognil vsaki obvezi. KD in socialdemokracija prihajajo na dan z obljubami, a niso predložili zakona za globalno zaščito Slovencev. KD pa je v letakih, ki jih je poslala slovenskim volivcem zapisala: «Globalni in splošni zakon bi bili le malo učinkoviti in bi bil prepočasen njihov parlamentarni iter.» Goriška SDZ, kljub temu, da je KD jasno povedala, da ne namerava sprejeti nobenega zakona za globalno rešitev naših vprašanj, vabi Slovence naj glasujejo za demokratsne čede, da jim je Andreotti obljubil, da jih izpolni obljube Colomba, ki jih sploh ni bilo! In vendar je tudi SDZ za globalen zakon, saj ga je sama predložila v obliki petice. Jasno je, tako je poudaril svetovalec Jarc, da misli KD se radaje zavlačevati naše probleme in živiti na račun obljub, kot je to delala že vasa ta vojnovna leta, od kar je na vladi. Dvojezičnih napisov ni predvsem tam, kjer vladajo demokristiani: v Trstu, Gorici in v 24 občinah v Benečiji. Beničkim Slovincem se danes odrekajo najosnovnejše pravice z gospodarskim in političnim zatiranjem. Oblast izganja celo slovenske duhovnike v južno Furlanijo. Ob koncu je govoril pozval slovenske volivce naj enotno glasujejo za KPI, ki se že petdeset let bori za naše pravice, hkrati pa napreduje in politično boju proti fašizmu in ker je edina

stranka, ki nudi svojemu slovenskemu kandidatu stvarno možnost izvolitve v rimski parlament. Jarc je tudi pozval volivce naj dajo preferenčne glasove kandidatom Andreju Jarcu (štev. 7), Mariu Lizzeru (štev. 1) in Enzu Menichinu (štev. 9).

Zborovanje KD

Zaključno zborovanje KD je bilo v dvorani UGG, kjer je govoril predsednik deželne vlade Berzanti. Prisotna sta bila tudi kandidata za senat Martina in za poslansko zbornico Marocco. Berzanti je v svojem govoru dejal, da je treba ohraniti v državi parlamentarno demokracijo in da bo samo v tem okviru moč rešiti vprašanja, ki tarejo našo državo. Gospodarski in socialni razvoj je doslej Italija v 25 letih demokracije, je dejal predsednik deželne vlade, in ne prej v času diktature. Polemiziral je tako s fašisti kot s komunisti, ki bi, po njegovem mnenju, oškodovali nemotni razvoj italijanske države. Zavzel se je za novo vlado, na čelu katere naj bo KD. Ta vlada mora imeti homogeno večino v parlamentu. Berzanti je tudi polemiziral s socialisti. Reforme so možne, je dejal, vendar pa to lahko v sklopu strank večine, ne pa s podporo komunistov. Svoj govor je Berzanti zaključil z ugotovitvijo, da so volitve važne tudi v mednarodnem merilu, saj je od demokratskega ustroja v državi odvisno ali bo petdeset let bori za naše pravice, neovropške gospodarske in politične skupnosti.

OKROGLA MIZA NA GRADU V GORICI

Z razpravo o pomenu vina v turizmu zaključek prvega sejma belih vin

Uvodno poročilo prof. Bartolemijsa - Cesta vina in česenj v Brdih in cesta merlota v nižinskem delu pokrajine

«Vino je intelektualni del vsakega obeda - pravi univerzitetni profesor Enrico Bartolemijs iz Neaplja - pravilno ga je treba izbrati, zakaj samo tako bo obed popoln».

Prof. Bartolemijs, ki je govoril na večeršnjem okrogli mizi o pomenu vina v turizmu (prireditelj je bila na Gradu v okviru vinskega sejma «Belo in belo», je izrecno poudaril, da ni več mogoče ločeno obravnavati vinske proizvodnje od turizma: oba sta tesno povezana med seboj. Ugotovil je, da turista ne išče samo takšne ali drugačne turistične zanimivosti, ko grene v svet, ampak tudi doživlja ob dobrem kozarcu. In če bomo vina okusna, dobra predstavljena, bo turist njihov najboljši propagandist. Spominjal je na kraje in ljudi, ki so povezani z vinom, in se bo vračal. Seveda smo se daleč od tega, da bi dosegli velike uspehe; proizvodnja ni vedno na visini, proizvajalci niso vedno na visini, proizvajalci ne navaajo proizvajalcev k strožjim kriterijem, če se zadovoljuje samo z belim ali črnim vinom.

«Potrebno je spopolniti zakonodajo - je dejal poročevalec - da zaščitimo dober pridelek s tem pa tudi pridnost in sposobnost proizvajalcev pred tistimi, ki proizvajajo vino na cenen način.» Omenil je razvit kmečki turizem v Franciji, kjer je mogoče ob dobrem kozarcu dobiti tudi nekatere značilnosti posameznih dežel kot so siri itd.

Podpredsednik dežele Enzo Moro, ki je pozdravil udeležence okrogle mize je govoril o pomembnem delu turizma v gospodarski dejavnosti in o njegovih širših blagodejnih posledicah. Turizem je razbil predsodke ter ustvaril ob meji prijateljske med ljudmi različnih naved in različnih političnih sistemov. Turizem pa ima tudi humano razsežnost, ko z vinom dopolnjuje lepoto krajev in gostoljubnost njihovih prebivalcev. Ob kozarcu postanejo ljudje pristnejši, je zagotovil deželni zastopnik.

Predsednik Agroturizma dr. Fortunini, ki je predsedoval shodu, je povedal prisotnim, da bodo čestoviti vna in česenj podaljšali se na preostali del Brd, čim bodo asfaltili vse zadnji del turistične ceste.

O cesti merlota, ki bo speljala po nižinskem delu goriške pokrajine, je govoril rag. Bader. V kratkem bodo prešli zaščitni znak in vinu tipiziral. «Često merlota» pa bodo odprli že čez kakšen mesec. Predsednik pokrajinske turistične ustanove Del Ben je predlagal, naj bi po vzgledu Madžarske in Jugoslavije tudi pri nas obnovili točenje vina iz sode, kar bi »pendolari del vino» - tako jih je imenoval -

posebno cenili. Direktor odborništvaja za kmetijstvo dr. Angeli je navedel nekaj podatkov o vinogradništvu, ki se je v naši deželi povzpelo na visoko specializacijo in razpolaga v državi z najmlajšimi trtami. V sklepih besedi je predsednik trgovinske zbornice Lupieri predstavil knjigo Sica Macorja «Človek in vinograd».

Franc Komjanc 80-letnik

Danes praznuje v Steverjanu svoj 80. rojstni dan Franc Komjanc, član prosvetnega društva «Brški grčica» in še vedno zvesti bralec našega dnevnika. Ko smo ga včeraj popoldne obiskali na njegovem domu, smo morali čakati nekaj minut, ker je iz doline prinesel domov dva kurjaka. To pomeni, da je naš Franc še vedno močan aktivnega dela.

Rodil se je v Steverjanski kolonizirni družini in vso svojo življenje je celal tvoj on kot kolon na rosovestu baronice Tacco. Tudi on, kot številni naši ljudje, je služil v cesarski vojski v hudih vojni letih. Vojaško službo je obelkel prvi dan mobilizacije, ves čas vojne je služil pri topniškem polku na Malem Lošnju (topniški oddelki so bila branili pristanišča vojnih ladij v Kvarnerskem zalivu), domov se je vrnil prve dni po razsulu avstrijske vojske. Našel je požgan dom, oče in mati sta mu v nekaj času umrli.

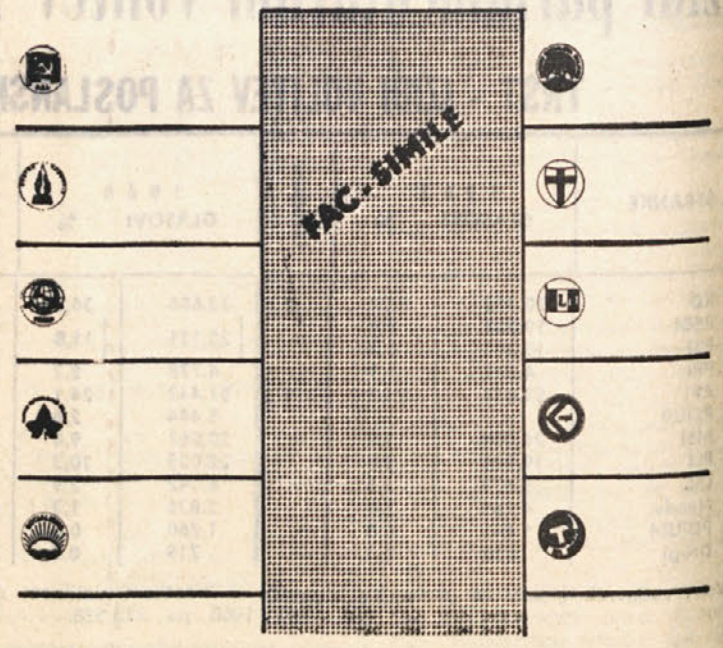
Nekaj let pozneje se je poročil z domačinko Lidijo, ki mu je po vili šest otrok: Emilia, Fanco, Lidvina, Kazimira, Marico in Nandeta. Živa sta še Lidvina, ki živi doma v Steverjanu. Med vojno je bila Lidvina obveščevalka, vsa družina je sodelovala v osvobodilnem gibanju.

Ob današnjem prazniku mu čestitajo društvo «Brški grčica», vsi domačini in seveda tudi naše uredništvo.

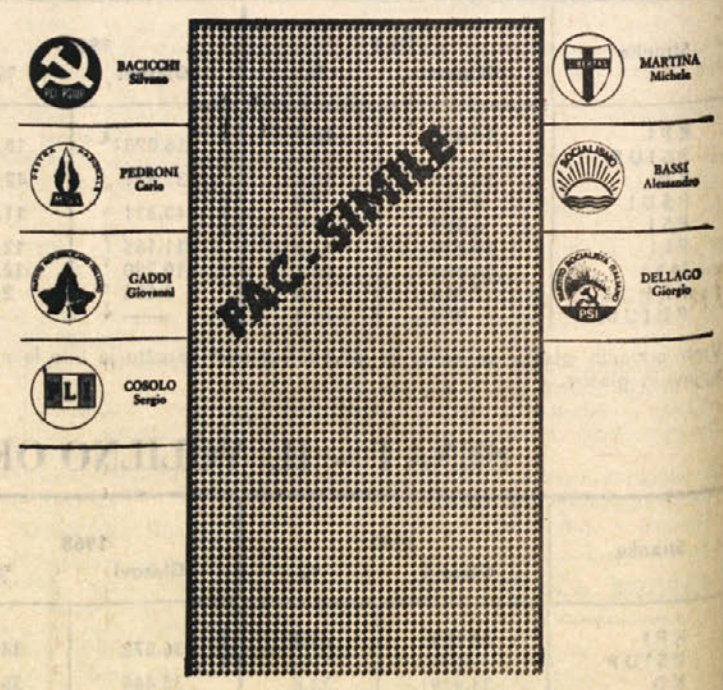
Z žago se je ranil

Z električno žago se je včeraj poskoval 24-letni Vladimir Gergolet

DRUGE VESTI NA OSMI STRANI

Glasovniki za goriško volilno okrožje: zgoraj za poslansko zbornico, spodaj pa za senat

Kino

Gorica

VERDI ob 15.00-22.00: «Quando le donne persero la coda», S. Berzanti in L. Buzzanca. Barvni film. CORSO ob 15.15-22.00: «Il caso Mattei», G. M. Volonté; barvni film. MODERNISSIMO ob 15.15 - 22.00: «Giungla erotica», D. Poran in T. Rochelle; barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan. CENTRALE ob 15.15-21.30: «L'ultimo covo del West», Walt Disney. B. Keith in A. Aran, barvni film. VITTORIA ob 15.00-21.30: «Il sesso del diavolo», R. Brazzi in S. Koscina; barvni film, mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO ob 14.00: «Donne in amore», A. Bates, L. Jackson. Barvni film. EXCELSIOR ob 14.00: «Senza moventi», J. L. Trintignant. Barvni film. SAN MICHELE ob 14.00: «Ursus nella valle dei leoni», E. Fuy. Barvni film. Vora Gorica SOCA (N. Gorica): «Quo vadis», ameriški barvni film - ob 15.30, 18, in 20.30. SVOBODA: «Čakmul masčevatec», italijanski barvni film - ob 16, 18, in 20. DESKLE: «Orli nad Londonom» ameriški barvni film - ob 17, in 20. RENEE: «Tora, Tora, Tora», ameriški barvni film - ob 17, in 20. SEMPAS: «Joe in tudi to je Amerika», ameriški barvni film - ob 16, in 20. KANAL: «Umreti od ljubezni» francoski barvni film - ob 17, in 20. PRVACINA: «Dovoljenje za pekel», italijanski barvni film - ob 16, in 20.

Dežurna lekarna v Gorici Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Alesani. Ul. Carducci 38. tel. 22.68.

MEDNARODNO PISATELJSKO SREČANJE NA TEMO

KAJ HOČEMO?

Srečanje prireja Društvo slovenskih pisateljev in PEN klub

Društvo slovenskih pisateljev in PEN klub, Center za Slovenijo, prireja letos peto mednarodno srečanje pisateljev. Prireditelj, ki je tudi najpomembnejše okno v svet za slovenske besedne umetnike, se bo pričela 12. in končala 15. maja.

Vsa dosedanja »piranska srečanja«, tako jih na kratko imenujemo po žudovitem slovenskem območnem mestu, kjer se dogajajo, so bila na ravni pomembnih mednarodnih kulturnih zborovanj. Posebno lanko je bilo že kar množično, saj je ob »piranskih srečanjih« potekal tudi kongres PEN centrov.

Tudi letošnje »piransko srečanje« bo imelo posebno, slavnostno obsežnejše, čeprav ne ob tako številni udeležbi kot prejšnje leto: letos slavi namreč Društvo slovenskih pisateljev in PEN klub.

nem ozemlju, tudi v zamejstvu. Vsa dosedanja »piranska srečanja« so se odlikovala po bogatih in aktualnih temah, ob katerih so se najvidnejši slovenski in tuji pisatelji razgovorili, jih poglabili in osvetlili s svojimi stališči. Tudi letošnji delovni program je zelo zanimiv: pod krovnim naslovom KAJ HOČEMO? bodo udeleženci srečanja razpravljali ob treh orientativnih temah:

Literatura kot informacija? — Literatura: od trivialnega do hermeneutnega — Literatura: od nacionalnega k internacionalnemu. Pripravljeni referati na zanimive teme so zagotovili, da bodo razgovori pri okroglih mizah plodni in pomembni prispevek za razširitev sodobnih literarnih, a tudi splošno kulturnih vprašanj.

Prav tako bo srečanje številnih kulturnih delavcev iz več držav priložnost, da se udeleženci mednarodnem sodelovanju in da bo poslanstvo kulture pri mednarodnih stikih dobilo potreben in zaslužen poudarek. Slovenska literatura, ki je kot vsaka ustvarjalnost malega naroda v mednarodnem merilu zapostavljena, čeprav ji kvaliteta ne manjka, pa bo imela priložnost, da zbudi zanimanje in se v svetu uveljavi.

Program pisateljskega srečanja v Piranu vključuje poleg že omenjenih razprav ob okroglih mizah še literarne nastope udeležencev po šolah in v gledališču Tartini, sprejema pri predsedniku IS SRS Stanetu Kavčiču in pri predsednici skupščine občine Piran Jolandi Kos, ogled razstave ilustracij krige za mladino, ki so jo ob tej priložnosti pripravili v Piranu in pa ogled krajevnih kulturnih in naravnih bogastev.

Piranske srečanja se bodo udeležili tudi naši zamejski ustvarjalci, in sicer ALOJZ REBULA, MIROSLAV KOŠUTA in MARKO KRAVOS.

Mak

IZŠLA JE NOVA ŠTEVILKA

REVUE

DAN

REFORMA KNJIŽNICAŠKEGA SISTEMA

Pred skorajšnjim občnim zborom «Društva bibliotekarjev Primorske»

Vажnost sodelovanja med knjižničarji iz matične domovine in iz zamejstva

Primorski knjižničarji imajo svoje strokovno društvo, ki uspešno deluje že več let. Društvo združuje knjižničarje od Idrije in Tolmina pa vse tja do Koprja. Ta velika razdalja med knjižničarji in knjižničarji pa pomeni tudi eno od večjih težav. Kljub temu pa primorski knjižničarji (okrog 50) organizirano delujejo že skoraj 15 let. Njihova naloga je, da širša slovenska knjižničarska skupnost ne bi bila izolirana od knjižničarjev iz matične domovine in iz zamejstva. Razvoj terja od knjižničarjev, da širša slovenska knjižničarska skupnost ne bi bila izolirana od knjižničarjev iz matične domovine in iz zamejstva. Razvoj terja od knjižničarjev, da širša slovenska knjižničarska skupnost ne bi bila izolirana od knjižničarjev iz matične domovine in iz zamejstva.

v tovarnah in zamejstvu vse naše šolske knjižnice. Reforma knjižničarstva bo zlasti vse manjše knjižnice osvobodila selernega tehničnega dela. Knjižničar take knjižnice ne bo poslej lahko še bolj uspešno posvečal bralecem.

Razvoj zadnjih let kaže potrebo po krepitvi medbibliotekne izpolnjevanosti, ki gre celo preko državnih meja. Vse bolj se kaže, kako koristno in nujno je kulturno sodelovanje udi med Jugoslavijo in njenimi sosedmi. Vedno bolj v ospredje prihaja tudi vprašanje sodelovanja med knjižničarji matične domovine in pa tudi knjižničarji iz zamejstva. Primorski knjižničarji bodo posvetili na svojem občnem zboru prav posebno pozornost tudi takim in podobnim vprašanjem.

Številne knjižnice s svojimi knjižničarji so tudi na Primorskem pomemben dejavnik celotnega našega napredka.

Srečko Vilhar

PREJELI SMO

ENCYCLOPAEDIA MODERNA. Revija za sintezo znanosti, umetnosti in družbene prakse. Zima 1971-72. Leto VI. št. 18, Zagreb.

TEORIJA IN PRAKSA. 1972 št. 2 in 3. Izdaja Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo Univerze v Ljubljani.

FORUM. Januar-februar 1972. Časopis odelja za suverenu knjižničarstvo Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti.

REGIONE E PROGRAMMAZIONE. Quaderni di documentazione regionale, n. 1. A cura dell'Assessorato alla cultura, informazione e partecipazione della regione Lombardia, Milano.

SOCIALIZAM. Časopis saveza komunističarja Jugoslavije. 1972 broj 3.

DZS v počastitev Titove osemdesetletnice

Kot druge slovenske založbe bo tudi Državna založba počastila življenjski jubilej maršala Tita z izdajo nekaj knjig, posvečenih jugoslovanskemu voditelju. O tem je Državna založba Slovenije seznanila javnost na posebni tiskovni konferenci na kateri je še razdelila pravkar izšlo prvo knjigo vezano na jubilej.

Gre za knjigo Rodoljuba Čolakovića, pravzaprav za drugi del knjige Pričevanje o neki generaciji. Prva knjiga, ki je v slovenski izdaji pred leti, je prinesla spomin na znanega srbskega revolucionarja od njegovih najzgodnejših let pa do leta 1933. Druga knjiga, ki se na prvo navezuje, prinaša spomin na Čolakovića na čas od leta 1933 do 1938. Pretežno del knjige je posvečen bivanju Čolakovića v Sovjetski zvezi in je zato knjiga še toliko zanimivejša. Knjiga sicer ne govori o Titu, vendar je v tem tehničnem pričevanju Tito dejansko ves čas navzoč, kot je prisotna generacija, o kateri Čolaković pripoveduje.

Druga knjiga, ki naj bi izšla do Titove rojstnega dne, je umetniška mapa Božidarja Jakca z izdajo umetniških portretov Tita. Prinesla bo 60 portretov Tita. To bo seveda dragocena izdaja, zlasti še, ker bo naklada omejena.

Tretja knjiga, ki bo izšla pri Državni založbi, bo nova izdaja Dierjeve biografije maršala Tita. Kot je znano je ta knjiga, ki je v originalu izšla leta 1953 vzbudila v vsem svetu izjemno zanimanje in bila prevedena kar v 38 različnih jezikov. Zdaj bo Državna založba skupaj z založbo Prosveta v Beogradu izdala drugo, dopolnjeno izdajo Titove biografije. Pravzaprav bo delo obsegalo dve knjigi. Prva knjiga bo biografija, kakor jo že poznamo, druga knjiga pa bo pravzaprav knjiga o knjigi. Dopolnitev bo v tem, da bo nova izdaja Dierjeve biografije dnevnika prinesla nove dokumente, ki so postali dostopni se le v zadnjem času, pa tudi dokumente, ki doslej niso bili uporabljeni. Objavljeni bodo Titovi razgovori s Kidričem in Čolakovićem. Odpravljene bodo nekatere netočnosti. Predvsem bo nova izdaja prinesla nove stvari zadnjih 20 let. Vsebovala bo tudi esej Mateja Borca o Titu v umetniški poeziji, pa pripevek o Titu v narodni poeziji v času vojne in poseben sestavek z naslovom Tito in priroda, pa seveda vrsto novih fotografij. Druga izdaja bo torej še bolj temeljita in vsestransko dopolnjena Titova biografija, bo pa tudi zapolnila vrzel, saj knjige že zdavnaj ni moč dobiti.

Sl. Ru.

MARIBORSKO KULTURNO PISMO

Slavnostna izvedba «Gorenjskega slavčka» pod veščo taktirko dirigenta Borisa Švare

Literarni večer v počastitev mednarodnega leta knjige, stoletnice društva pisateljev Slovenije in prvega praznika občine Maribor

Zanimiv gledališki dogodek je bila uprizoritev Lorcove tragedije Krvava svatba. Solidna predstava pod režiserskim vodstvom Vojke Soldatovića se je kar najbolj naslonila na ljudsko izročilo, ki ga je v večini svojih del črpal znaní španski pesnik in dramatik Frideric Garcia Lorca, ki je tako tragično končal med državljansko vojno v Španiji. Baladno uprizorjena drama v svoji poetičnosti, čeprav se tako tragično čuteča, le redko kdaj uspe prikazati razplamtele strasti do tiste mere človeške občutenosti, da bi današnje gledalca v dovoljni meri razvnela ali ga vsaj vznemirila. To je bilo čuti tudi v sicer dobro izvedeni predstavi, v kateri se je igralski ansambl potrudil čim bolj verno prikazati ljudsko izročilo strastno razplamtele krvi španskega Jaga. Do preprečitve enovestosti so se v svojih vlogah predvsem dvignili Angela Jankova v vlogi matere, Sonia Blazekova kot nevesta, med moškimi pa nevestin oče Arnolda Tovornika.

Oporni orkester pod vodstvom dirigenta Vladimira Koblerja, se je po daljšem presledku spet lotil koncertne dejavnosti. Treba je priznati, da zelo uspešno. Kljub so razmeroma mali zasedbi orkestra, ki v močnih simfonijah ne dopušča popolne homogenosti zvoka, je precizno izvedel eno moderno in dve klasični deli.

Klasična uvertura slovenskega skladatelja Slavka Ostreca, je zvenela glasbeno bolj umirjeno klasično, kot moderno. Kakor bi poslušalec pričakoval od modernista Ostreca, gorečega zagovornika konstruktivizma in nasprotnika čustvene glasbe, ki je s svojim slogom svojačasno vnesel pravo revolucijo v slovensko glasbo. Vendar je skladatelj Ostreca prehodil več dobrih ustvarjanj. In prav iz obdobja v katerem je precej ublažil svoje stališče do atonalnosti in pazil bolj na jasnost vsebine in preglednost forme, je izvenela skladba Klasična uvertura, ki je

vedla koncert v prijetno dojemljivo poslušalstvo.

V Beethovnovem Koncertu za klavir in orkester št. 5 v es duru, se je razvila močna in občutena paleta izrednega tonskega sijaja v katerem je mlada pianistka-diplomanka Zorana Čotičeva z občutno sročeno in velikim znanjem pričarala razpoložne klavirske parta od uvodne kadence skozi kromatično pasajo v podpori počasnega diminuenda v orkestru, do teme finala, ki nato družno z orkestrom privre v prekipeljavost v rondo-allegro. Orkester in pianistka sta bila kos zahtevni nalogi in poslušalci so orkestru, pianistki in dirigentu navdušeno poslušali.

Dvorakovo 9. simfonijo v e-molu op. 95 je avtor komponiral v Ameriki, kjer je tri leta deloval kot profesor newyorške konservatorije. Lahko bi rekli, da mu je skladba privrela iz srca, toliko je v njej občutili hrepenenja po domovini. V ciklični gradnji združuje vse stavke osnovni motiv, ki se vedno znova ponavlja. Ni potrebe posebej poudarjati češki značaj melodi in kakež Dvoraka suverene melodi in simfonije. Tega se je dobro zavedel dirigent kot ves orkestrski korpus, ki je z velikim zamahom in z občutjem zaigral to čudovito melodično simfonijo iz znanega cikla »iz novega sveta«.

Na koncu je občinstvo z bučnim aplavzom nagradilo izvajalce, kar dokazuje, da je operni orkester kljub objektivnim težavam, razen opernega muziciranja, zmogel tudi večjih nalog na koncertnem odru, zlasti, če se bo številčnost ansambla še okrepila z nekaj dobitimi orkestrski.

Radio Maribor je že drugič v tem letu prenesel z javno glasbeno literarno oddajo Koncert v Kazini. Tokrat se je s samostojnim koncertom na klavirju predstavila Zorana Čotičeva s Skrijabinovim Impromptu, op. 10 in Nokturno op. št. 1. ter s Chopinovim Balado op. 38. Pianistka je izvedla program zanesljivo in tehnično izredno spretno z resničnim znanjem in velikim čutom, kar vse ji zagotavlja uspešno umetniško pot.

Klaričist Srečko Kovčič se je ob spremljavi pianista Iva Kopeckaja predstavil v Rabsautovem koncertnem solu kot zanesljiv klaričist. Iz instrumenta je izvajal lepo oblikovane tone in nasaže in kar žal nam je, da se že ni kdaj predstavljal na solističnem koncertnem odru. Isto večjo za trobentista Joža Dobrovnika, ki je ob klavirski spremljavi Romana Klasična zaigral Jeana Hubeauja Sonato za trobento in klavir. Težki part v sestavi Sarabande, Intermezza in Spirituala, je prednašal zanesljivo in z lepoto kultiviranim tonom. Velika in pohvalna je zasluga Radia Maribor, da na svojih javnih oddajah v Kazini omogoča mladim glasbenikom koncertno udeleževanje, prisotnemu občinstvu pa, da se s kontaktom prisotnosti, torej ne samo služno, seznanijo z umetniško zmogljivostjo mladih koncertantov, ki jim je bilo doslej omogočeno muzicirati samo v orkestru.

Pogovori vodje oddaje pesnika Slavka Jaga, ki poizveduje pri nastopajočih o njihovih pogledih na glasbo z ozirom na njihov instrument, izboljša iz njih čisto prav zanimive misli intinimnega sočnenja z glasbenim svetom. Ti pogovori približajo prisotnim poslušalcem v dvorani kot poslušalcem umetniku tudi s človeške strani. Za občinstvo, ki spremlja sodobno glasbeno dogajanje z živim zanimanjem, so ti komentarji vsekar priklupni in poučni.

Kot literarni sodelavec se je tokrat predstavil znani književnik, pesnik Franc Filipič. Pesnitve Ob znamenju reke iz pesniške zbirke Nebo za žejne oči, prebral avtor sam. Pesnitve, ki že s svojo globoko miselnostjo in poetičnim občutjem prevzame človeka, je prisotnim še bolj približal avtor, ki jo je podal s presenetljivo plastično interpretacijo, lastnost, ki je precej redka pri pisocih. Drugo pesem Večna igra iz pesniške zbirke Svetloba je tvoja, je z umetniško prepročevalnostjo prebral igravec Ivo Leskovec.

Nad vse uspelo drugo glasbeno literarno oddajo je zaključil Mariborski pihalni kvintet z ubrano izvedbenim Mozartovim Divertimentom v b-duru. Mladi glasbeni korpus, ki se je resno lotil nič kaj hvalnega komornega muziciranja, zasluži s svojo poglobljenostjo in umetniško zavzetostjo, da bi ga kmalu slišali na samostojnem koncertu s celovečernim programom.

Prav na večer stote obletnice Foersterjeve opere Gorenjski slavček, ki je bila prvič uprizorjena v ljubljanskem Deželnem gledališču leta 1872 so Mariborčani proučevali za slovensko glasbeno kulturo pomemben praznik s slavnostno predstavo te priljubljene opere. Mariborska Opera se je zavedala kulturne dolžnosti, da se spomni stoletnega jubileja z vso hvalenostjo do pionirjev slovenske glasbene umetnosti. Ne smemo pozabiti, da je Foerster z Gorenjskim slavčkom položil temeljni kamen slovenski operi prav v času nadvlade tujeja gospostva.

Vse to in vso pomembno pot glasbenega razvoja še pred Gorenjskim slavčkom, je v svojem govoru pred predstavo prikazal slavnostni govornik znani dirigent in glasbeni delavec prof. Ciril Cvetko iz Ljubljane. Govor, ki mu je sledilo občinstvo z izredno zbratostjo, je bil v resnici velika zbražitev. Bili smo priče bogatim zgodovinsko podprtim miselnim tokovom v razdobju glasbe na Slovenskem, ki so ji botrovali in jo prepleta svetovni družbeni tokovi. Govor, ki je pravcata studija je prof. Cvetko pranašal tudi govorno izredno kultivirano in vsakakor zasluži, da bi bil natipisan v kakšni slovenski reviji.

Na koncu slavnostne predstave pod vodstvom dirigenta Borisa Švare, je hvaleno občinstvo še dolgo ploskalo svečano razpoložnim izvajalcem kot Foersterjevi glasbi in zaveda se je morala ob navdušenem ploskanju občinstva še nestrastno dvigniti.

Slavnostni predstavi so kot gostje novega mariborskega župana Stojana Poljarija prisostvovali tudi občinski odborniki pobratenege mesta Kraljeva in celo navdušeni gledalci iz Trsta niso izostali.

Gorenjski Slavček je trdoživ primer priljubljenosti ljudske opere pri občinstvu, ki ga je vzbujalo v vsem zaron in je bilo skozi vse stoletje z večjimi ali manjšimi presledki največkrat uprizorjeno slovensko glasbeno dramsko delo v obeh slovenskih opernih hišah.

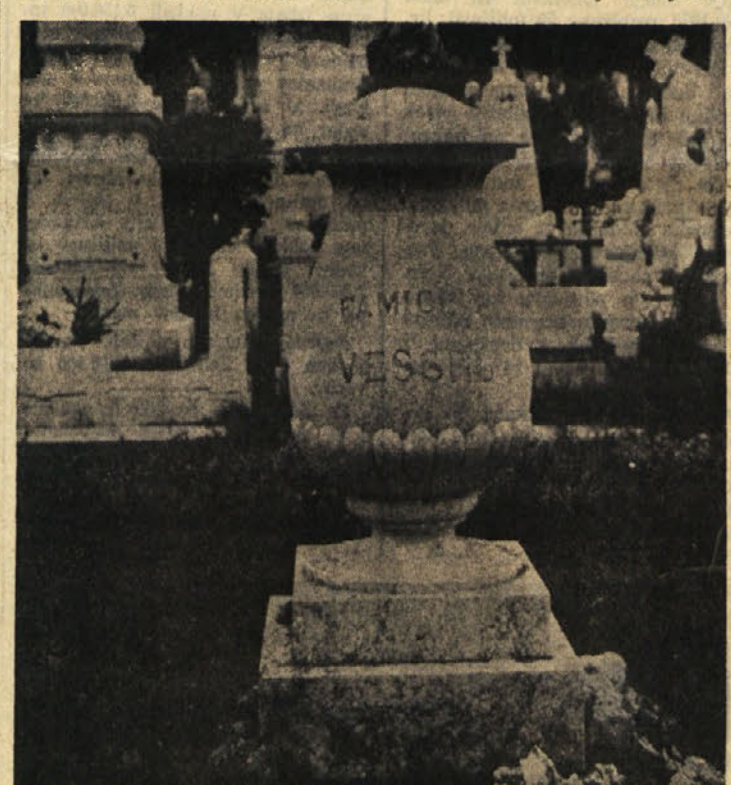
Podobor društva slovenskih pisateljev Maribor, je v počastitev mednarodnega leta knjige, stoletnice društva pisateljev Slovenije in prvega praznika občine Maribor, priredil literarni večer širšega značaja. Povabili so k sodelovanju vse pisatelje iz severovzhodne Slovenije, četudi niso vključeni v društvo pisateljev. Privredili se je imenovala Veš, poet, svoj dolg? V mali napolnjeni dvorani Rotovž, se je odzvalo povabilu dvajdvajset pesnikov in pisateljev različnih smeri in starosti, ki so brali pesnitve in odlomke iz svojih del. Vsekar je bil literarni večer zanimiv pregled trenutnega stanja pisoc na Slovenskem, vendar bi kazalo, da bi društvo ukinilo vse potrebno, da bi se jubilej stoletnice slovenskega literarnega društva proučevalo širše, s kvalitetno odbranim literarnim večerom.

K obema omenjenima jubilejima prireditelja se je pridružila v počastitev občinskega praznika se razstava del članov mariborskega podobora Društva slovenskih likovnih umetnikov, na kateri razstavlja v pretežni večini nova, a tudi že znana dela 22 slikarjev in kiparjev z 68 deli, ki so napolnila vse prostore razstavnega salona Rotovž.

Mesec pred majskimi prazniki je bil torej izredno bogat s prireditvami. Bilo jih je še več, ki jih pa kronostvo pero časovno ni moglo vse zaobiti. Zato pričakujemo s toliko večjim zanimanjem utrip kulturnega življenja v pomladnem razvetu, ko se bodo topli dnevi že nagibali k poletniškemu razpoloženju.

ERVIN FRITZ

Zmij Froh

Nagrobnik na grobu Jovana Vesela-Koseskega pri Sv. Ani

TRIJE NOVI PESNIŠKI LISTI

Janez Menart, Ervin Fritz in Branko Hofman

Založba Lipa je skupaj na desetih listih govori pesnik. Gre predvsem za znane Menartove satirične pesmi iz zbirke Časopisni stih in Pesmi stih. Vsak od desetih listov vsebuje po eno tovrstno pesem, od Majske pesmi, preko Kantanske pesmi do pesmi Otroci se love in pesmi o vaških klepetljah. Na vsakem listu pa so na drugi strani poleg adekvatnih fotografij predstavljene Menartove kratke zbadljivke, ki zadevajo probleme nastajajočega časa in slovenskega prostora. Originalno opremljena mapa nam kaže Menarta takega, kot ga vsi prijatelji slovenske poezije že dobro poznamo: razposajenega pa tudi trpkoga satirika, ki v rihani pesniški besedi obravnava probleme svojega časa. Zdjaj ga bodo po-

bljše, po izboru najzanimivejših in širše pomembnih satiričnih pesmi spoznali še tisti primorski bralec, ki pesnika tako dobro niso poznali, pa jim je prav zato četrti pesniški list namenjen.

Sl. Ru.

Pred nekaj dnevi sta izšla še dva lista. Kot peti objavlja svoje pesmi Ervin Fritz, v šestem pa so polemične pesmi Branka Hofmana. Ocenio o teh dveh bomo objavili kdaj pozneje, danes pa objavljamo pesem iz Pesniškega lista 5. Obsevanjski humor, ki je tako značilen za poezijo Ervina Fritza spreda nit, ki veže trpko vsakdanjost s trdoživostjo vero v usodo človeka: zas je pesem veljavna tudi za nas in tudi v tem trenutku.

SKORAJ ZA VEČNO

Tisti, ki govorijo o smrti, imajo prav: smrt je zaresen, docela ta pravi babbav. Zaradi nje je vsak naš hip neprecenljiv. Kako dobro je biti, če si mlajiv.

A kdo je rekel, da se z njo vse konča? Parola samo-da-sem-živ ne velja. Ne moreš biti kot hlapec hvalčen za vsak hip in svoje življenje — kot breme — valiti v hrib.

Čutim jo, svojo smrt, tu v meni prebiva. Ne bojim se je. Saj je moja. In živa. Tema, ki me zagrne in mi ta svet zastre, naj kar pride. Tema pač je.

Kajti tu je še nekaj, je, drobna stvar: ko z zemlje me zbriše veter, pomete vihar, so moja misel, ki vzklikla bodocnost: »Srečno, ohrani. Kot upanje. Skoraj za večno.

Sl. Ru.

OCEANOLOGIJA, KI V BISTVU JE NI VEČ TO...

V morju iščejo surovine

Prva se je tega lotila SZ - Sledijo ji ZDA, Velika Britanija in Nemčija pa ne zaostajata

Raziskovanje morja je dandanes ena najnovejših vrst znanosti. Vse visoko razvite države imajo za te raziskave naložbe ustanovljene institucije in posebne ladje s kompleksnimi znanstvenimi napravami. Glavni cilj morskih raziskav je, iskanje novih virov energije in surovin.

Na kratko bomo prikazali delovanje oceanografskih ekip in doslej znane rezultate najbolj razvitih držav.

ZDA

Po nenačrtnem delu iz prejšnjih let je danes za te raziskave odgovorna National Oceanic and Atmospheric Administration, ki si veliko pomaga z vojno mornarico. Ameriški kongres je za letošnje leto odobril prispevek 360 milijard dolarov, senator Hollings pa je že predložil zakonski osnutek za bistveni povečanje na 1000 milijard.

Mornarica je že splovila posebno podmornico, ki je sicer uradno namenjena reševanju posadke poškodovane podmornice do globine 1100 metrov, v pomanjkanju takih primerov pa služi za znanstvene raziskave.

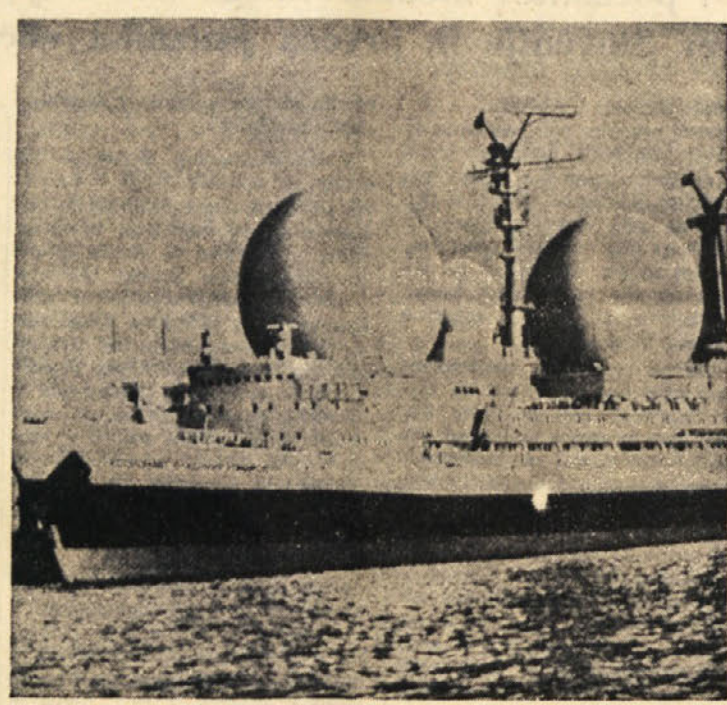
Velikani ameriške industrije so večinoma previdno čakali na rezultate pionirjev, sedaj že mnogi resno mislijo izkoristiti morske globline za pridobivanje rud. Družba Deep Sea Ventures je že izjavila, da lahko začne pridobivati letno 280.000 ton mangana, 12.000 ton nikla, 10.000 ton bakra in 2.400 ton kobalta, velike stroške pa predstavlja za začetek tega izkoriščanja gradnja posebne tovarne.

Bodočnost na morju naj bi bila tudi za črpanje nafte. V ZDA je največja globlina, kjer že danes črpajo nafto, pri 115 metra, družba Humble Oil pa ima že izdelan načrt za napravo, ki bi lahko črpala iz globline 320 metrov.

Ameriški strokovnjaki so izračunali, da bodo ZDA v letu 1980 od 30 do 40 odst. nafte pridobivali iz morja. Do tedaj naj bi izdelali že naprave za črpanje iz globline 1000 metrov.

SOVJETSKA ZVEZA

Vesti o oceanografskih raziskavah SZ niso do podrobnosti znane. Po zunanji opremiti ladij in

Moderna sovjetska oceanografska ladja «Kozmonavt Vladimir Komarov»

njihovem številu pa se lahko sklepa, da je tudi na tem področju delo v SZ prvovrstno. Sovjetska zveza ima danes 9 velikih in novih oceanografskih ladij (več kot vse ostale države skupaj), ki križarijo po vseh morjih sveta.

Glede nafte so Sovjeti med prvimi, ki so začeli črpati pod vodno gladino. Prvi vrelci na Kaspijskem morju so iz leta 1920 in 1925. Na obali, ki obkrožajo SZ, so v zadnjih letih odkrili velike rezerve nafte, iz morja pa za sedaj SZ črpa le od 3 do 4 odst. vse svoje proizvodnje.

Veliko podvodnih ležišč rud so odkrili v Črnem morju, bokata ležišča titana pa ob sibirski obali in pri kurilskih otokih.

Leta 1969 je sovjetska mornarica dobila tudi nekaj izredno močnih pomorskih enot, ki lahko iz velike globline potegnejo na dan znatne količine rude in jo že na krovu surovo obdelajo.

JAPONSKA

Tudi v proučevanju oceanov je japonski napredek velik. Rezultati so še malo znani ali celo tajni.

Vlada je za take raziskave izdala leta 1969 samo tri milijarde lir, leto kasneje že 10, lani skoraj 12. Japonska morská tradicija ni izostala niti v tej novi stroki. Letos bodo končali kar tri velikopotezne akcije na Tihem oceanu. Ena od teh treh skupin išče rude na globini kar 4000 metrov. Družba Sumitomo je iz srednjega in vzhodnega Tihga oceana že povlekla vzorce rud iz globine več kot tisoč metrov. Japonci razpoložajo tudi s sistemom, ki s pomočjo tekočega pasu prinaša iz velikih globlin na površje vzorce morskega dna. Danes že obratujejo tri majhne podmornice, ki lahko dosežejo 600 metrov, do leta 1975 pa bi morala biti zgrajena prava pošast za 6000 metrov globine.

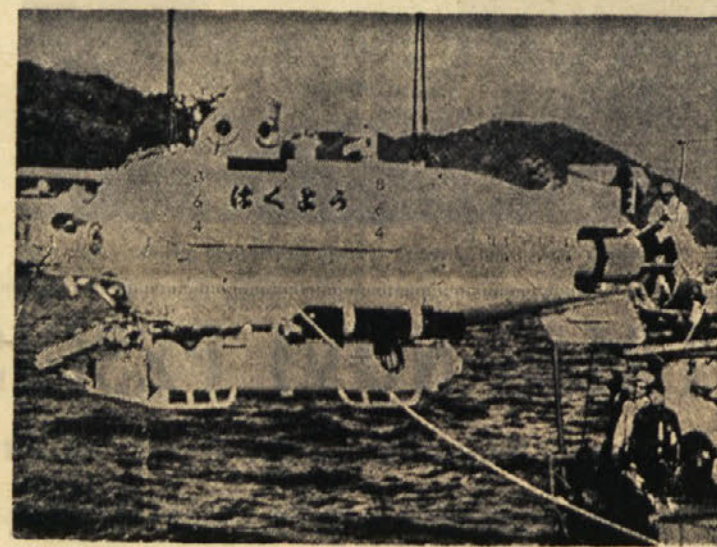
ZAHODNA NEMČIJA

Visoko razvita nemška tehnologija ne zaostaja niti na tem področju. Zvezna vlada je za raziskovanje morja nakazala za dobo 1970-1973 približno 70 milijard lir.

Najbolj zanimivo odkritje so Nemci izvedli v Rdečem morju ob obali Sudana. V tako imenovanem »stopen blatu« so zabeležili visok odstotek cinka, svineca in bakra. Vrednost ležišč v plasteh od 10 do 20 metrov naj bi znašala približno pol milijardo dolarjev. Sudanska vlada je že izdala dovoljenje kemijskemu velikanu Preuss AG za nadaljnje raziskave, Nemci pa iščejo povezave za izkoriščanje in gradnjo posebnih naprav za predelavo rude z družbami iz ZDA, ki imajo v tem že večje tehnične izkušnje.

Kratki navedeni primeri že dokazujejo, da se je začela tudi borba za osvojitve morskih globlin, medtem ko je bilo samo pred tremi leti raziskovanje morja v industrijske namene v osnovni fazi.

K. B.

Japonski batiskaf za podmorske raziskave

TONE SVETINA

UKANA

TRETJA KNJIGA

Nemški vojni stroj se je zganil tudi tokrat disciplinirano, po načrtu in brez zastoja. Tigri, močnejše jeklene pošasti, so jim krili pot skozi mesto. Vse se jim je umikalo, ker bi sicer vse pogazili. Moč ima prednost in veljavo v vsakršnem položaju, tudi v najbolj bednem, si je mislil Valjuhn. Stal je v odprtem oklopnem vozilu, ki je imelo v sredini montiran najnovejši nemški mitraljez z dvojnimi bobnom. Čutil je, da se lepšjo nanj sovražni in nevoščljivi pogledi domobrancev pešakov in njihovih ljudi, ki so morali zaostati.

Pod Karavankami, kjer se je nad industrijskim mestom, strmenjen v ozko dolino med gore, cesta zožila in se vjugasto začela vzpenjati proti gorskemu prelazu, je nastala zmeda. Na tisoče ljudi je begalo po bregovih ob prašni cesti. Videti je bilo uniforme vseh vrst, civiliste, vprege in avtomobile. Begunci so vpili drug čez drugega in se zmerjali. Iz množice so letele psovke. Nad dolino je viselo vpitje tisočih grl. Obstala je tudi kolona s tanki.

Nemški poveljnik von Suler je ukazal, da tanki zavosijo v množico in si utro pot. Ljudje, ki so se nagnetli v ozkem grlu, so se razbežali po njah in travnikih. S ceste so se umikale vprege in avtomobili. Kar ni pravočasno izginilo, so pomendrali tanki.

Valjuhn se je zdelo, da ne razume ničesar več. Za njim je vozilo dvanajst črnih mercedesov. V njih so sedeli tudi cerkveni dostojanstveniki togih, svetostnih obrazov. Nihče se

V TEH DNEH SO NAS KAR ZASIPALI S TISKANIM PAPIRJE

Koliko in kaj se v Italiji bere

Smo med zadnjimi v Evropi - Na 100 državljanov pride le 10 izvodov dnevnega tiska

V teh dneh so nas politične stranke kar zasipale s svojo propagando, s papirjem kot se pogosto reče. Iz tega bi mogli posredno sklepati, da je Italija dežela, kjer se veliko bere. Pa ni res. Prav narobe. Italija je med tistimi deželami v Evropi, kjer se najmanj bere. Glede dnevnega tiska smo celo med poslednjimi v Evropi. O tem pričajo konkretni podatki, ki jih bomo navedli: Italija šteje 54 milijonov prebivalcev. In ker ima vseh 78 dnevnikov, kar jih izide vsak dan v Italiji, skupno naklada nekaj nad 5 milijonov izvodov, moremo sklepati, da pride po en časopis na vsakih 10 državljanov.

Da bi mogli to ugotovitev — namreč nizka naklada — pravilno oceniti, moramo navesti nekaj primerjalnih podatkov. V Grčiji in Španiji pride na sto prebivalcev 11 izvodov, na Češkem in na Poljskem jih pride okoli 20; za Belgijo, Zah. Nemčijo, Švico, Dansko in Finsko velja naslednje razmerje: na sto prebivalcev pride od 31 do 37 izvodov dnevnega tiska; v Vzh. Nemčiji pa pride celo 46 dnevnikov, na Švedskem in v Angliji pa kar 50 izvodov. Iz tega izhaja, da na pr. v Veliki Britaniji, ki šteje približno enako število prebivalstva kot Italija, tiskajo na dan 25 milijonov izvodov dnevnega tiska, medtem ko ga pri nas tiskajo 5 milijonov.

V zvezi z dnevnim tiskom bomo navedli najprej nekaj podatkov o največjih dnevnikih na svetu. Samo po sebi se razume, da v tem primeru ne moremo dati politične ocene o posameznem listu, pač pa navajamo le podatke o njihovi nakladi. Dnevnik z največjo naklado na svetu je japonski «Asahi Shimbun», ki ga tiskajo v nakladi 9 milijonov izvodov. Naklada japonskega dnevnika «Mainichi Shimbun» znaša nekaj nad 7 milijonov izvodov. Dnevnik «Sankei Shimbun» natiseje »ek« nekaj nad 3.000.000 izvodov na dan.

V Sovjetski zvezi najdemo v poluradnem dnevniku «Izvestija» najbolj razširjeni list SZ. Tiskajo ga v nakladi 7.500.000 izvodov. Glasilo komunistične mladine «Komsomolskaja Pravda» izhaja v nakladi 6.800.000 izvodov. «Pravda» ima naklado 6.150.000 izvodov, «Selskaja žizn» izhaja v nakladi 6.150.000 izvodov, «Sovjetskaja Rossijs» ima naklado 3.250.000 izvodov, glasilo sindikatov «Trud» pa izhaja v nakladi, ki se približuje 2.000.000 izvodov na dan.

V Veliki Britaniji ima največje naklado dnevnik «Daily Mirror», ki ga natiseje na dan v oblinih 5 milijonov izvodov. «Daily Express» ima naklado oblinh 4 milijonov izvodov, «Daily Mail» ima naklado 2.250.000 izvodov, «Daily Telegraph» pa za milijon izvodov manj.

Največjo naklado v Zah. Nemčiji ima «Bild Zeitung»: 4.500.000 izvodov. Za ZDA bomo navedli le naklado treh sicer zelo znanih dnevnikov: «New York Daily News» izide v nakladi 2.200.000 izvodov, «Wall Street Journal» komaj prekaša milijon izvodov, zelo popularni «New York Times» pa izide dnevno v nakladi 850.000 izvodov. Za gorje ameriške časopise ter za celo vrsto drugih ameriških časopisov velja dodati, da izidejo v tolikšni nakladi, toda posamezne številke kurje včasih tudi po več sto strani, le da odpade pretežni del papirja na reklamo. Zaradi tega so ZDA glede porabe papirja za dnevni tisk na prvem mestu na svetu.

Ob koncu bomo navedli še dva podatka za Francijo. Največjo naklado v Franciji ima pariški «France-Soir», ki ga tiskajo v nakladi 1.350.000 izvodov na dan, «Le Parisien Libéré» pa ima dnevno naklado 910.000 izvodov.

Ko smo se tako sprehodili po tujem tisku, se vrnimo domov, v Italijo, za katero smo rekli, da ima razmeroma nizko dnevno naklado:

10 izvodov na 100 prebivalcev. Kako je z nakladami pri nas? Žal ne moremo navesti točnih podatkov za posamezne liste, ker vodstva časopisov nerada govorijo o tem. Vrh tega so tudi podatki, ki se objavljajo, zelo negotovi. Za «Corriere della Sera» se govori, da ima največjo naklado v deželi: 620.000 izvodov. Ne bomo kontrolirali, pač pa bomo v zvezi z italijanskim tiskom navedli njihovo »grupacijo«. Gre namreč za dejstvo, da se pri nas zelo veliko govori o svobodi tiska, dejansko pa so mnogi listi last ali one družbe, tega ali onega podjetja, ki daje »linijo« tiska in preko njega javnemu mnenju. Kdo dejansko vlada nad italijanskim tiskom?

Turinski velikan Fiat je lastnik

Pomlad na Krasi: v štanjalu

(Foto V. Kenda)

HOROSKOP

Veljaven od 7. do 13. maja 1972

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Neka vaša zadeva, ki se dolgo ni premaknila z mrtve točke, bo končno rešena. Dobili boste nasvet ali pismo poslovnega značaja, skratka nekaj, kar vam bo v poslih pomagalo. Tudi v čustvenih zadevah boste doživeli nekaj novega, zelo verjetno pozitivnega. Zdravje odlično.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Nekaj nalog ali opravkov boste rešili takoj, nekaj pa jih boste morali odložiti za poznejšo dobo. Okoli vas in vaših zadev se bodo vrstile čudne spletke, katerim ne smete nasesti. Upiti smete, da se bo neka vaša čustvena zadeva iztekla v obojestrano zadovoljstvo. Malo prehlada.

DVOJKA (od 21. 5. do 20. 6.) V prijateljski harmoniji ter v priča-kovanem miru boste začeli nov uspešen teden. Ne bo pa to vzdušje zdržalo vse teden, ker bo prišlo do ponovnih zapletov. To se bo odražalo tudi v vašem družinskem krogu in celo v odnosih z ljubljeno osebo. Glede zdravja bodite brez skrbi.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Vse v najboljšem redu, toda trajnosti ne bo. Zato izkoristite polno okolščino in rešite najnujnejše posle. V ta namen izkoristite tudi kakšno strokovno pomoč ali sledite navskrom izvedenemu. Krajša kriza v družini ali ožjem krogu. Ne bo pa hudega. Zdravje dobro, le malo nerazume.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Imeli boste srečo in tudi če boste predaleč posegli, se boste iztež izmazali. Izkoristite naključno možnost, da utrdite svoj položaj. Neka oseba, ki vam je sicer pri srcu, ima zelo sladke besede, povsem drugačni pa so njeni končni cilji. Ne bi vam škodoval nekaj odnosa.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) V splošnem ne razumevajte boste kar dobro izvabili. Drugi si izberite drugačno okolje ali pa ne prevzemajte neveljavnih neodgovornosti. Dobili boste pismo, sporočilo, morda pa tudi kako darilo, ki vam bo nekoliko dvignilo razpoloženje. Tudi zdravstveno si boste opomogli.

TEHNIKA (od 23. 9. do 22. 10.) Dokazati boste morali, da imate dovolj poguma in da znate pravilno izbirati. Prava gotovost ne bo lahko, posebno ker boste delovali v zelo živčnem razpoloženju. V čustvenem življenju pa boste imeli tokrat veliko zadovoljenja, ker boste upoštevali vaše želje. Glavobol.

SKORPIJON (od 23. 10. do 22. 11.) Pojavili se bodo spet novi problemi, ki bi z malimi krepkimi vplivi na vaše posle v bližnji prihodnosti. Neko prijateljstvo, ki se je kazalo iskreno, se bo pokazalo v vsej svoji luči. Naj vam ne bo žal za ljudmi, ki so v vsakem primeru zainteresirani. Zdravje dobro.

STRELEC (od 23. 11. do 22. 12.) Zavijajte rokave in ne zabujajte časa, bikeri pa bodite tudi smotni, da ne pride do zmešnjave. Na vsak način bo veliko dela dalo veliko rezultatov. Rezultati pa ne bodo vedno le materialnega značaja. Izogibajte se ljubzenskim spletkam. Previdni bodite v hrani.

KOZOROG (od 23. 12. do 20. 1.) Sodelavci boste imeli veliko, toda njihova pomoč bo bolj v besedah kot v konkretnem delu. Zato bo treba napeti vse sile, če boste hoteli izpeljati delo do kraja. Maj mesec ljubzni, pravijo, vi pa boste imeli v prihodnjih dneh bolj malo sreče. Zdravje odlično.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Doživeli boste vsestranski uspeh. Nekaj na račun vaše sposobnosti, nekaj na račun sreče. Moženo bi bilo, da bi tokrat uveljavili tudi neke svoje ideje, ki so jih doslej odklanjali. Z neko osebo je morda drugače ravnavati, kajti v nasprotnem primeru se bo kaj zrušilo. Zdravje dobro.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Vzdušje, v katerem boste delali, ni se uveljavljalo, ne bo najbolj primerno. Z neko osebo se boste spet li ali kakorkoli prišli z nekom v navzkrižje, ker se vaš interes križajo s tujimi. Zadoščenje in mir boste našli med svojci. Da bi se pomirili, stopite k zdravniku.

BLIK (od 21. 3. do 19. 4.) Vse v najboljšem redu, toda trajnosti ne bo. Zato izkoristite polno okolščino in rešite najnujnejše posle. V ta namen izkoristite tudi kakšno strokovno pomoč ali sledite navskrom izvedenemu. Krajša kriza v družini ali ožjem krogu. Ne bo pa hudega. Zdravje dobro, le malo nerazume.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) V splošnem ne razumevajte boste kar dobro izvabili. Drugi si izberite drugačno okolje ali pa ne prevzemajte neveljavnih neodgovornosti. Dobili boste pismo, sporočilo, morda pa tudi kako darilo, ki vam bo nekoliko dvignilo razpoloženje. Tudi zdravstveno si boste opomogli.

STRELEC (od 23. 11. do 22. 12.) Zavijajte rokave in ne zabujajte časa, bikeri pa bodite tudi smotni, da ne pride do zmešnjave. Na vsak način bo veliko dela dalo veliko rezultatov. Rezultati pa ne bodo vedno le materialnega značaja. Izogibajte se ljubzenskim spletkam. Previdni bodite v hrani.

KOZOROG (od 23. 12. do 20. 1.) Sodelavci boste imeli veliko, toda njihova pomoč bo bolj v besedah kot v konkretnem delu. Zato bo treba napeti vse sile, če boste hoteli izpeljati delo do kraja. Maj mesec ljubzni, pravijo, vi pa boste imeli v prihodnjih dneh bolj malo sreče. Zdravje odlično.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Doživeli boste vsestranski uspeh. Nekaj na račun vaše sposobnosti, nekaj na račun sreče. Moženo bi bilo, da bi tokrat uveljavili tudi neke svoje ideje, ki so jih doslej odklanjali. Z neko osebo je morda drugače ravnavati, kajti v nasprotnem primeru se bo kaj zrušilo. Zdravje dobro.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Vzdušje, v katerem boste delali, ni se uveljavljalo, ne bo najbolj primerno. Z neko osebo se boste spet li ali kakorkoli prišli z nekom v navzkrižje, ker se vaš interes križajo s tujimi. Zadoščenje in mir boste našli med svojci. Da bi se pomirili, stopite k zdravniku.

BLIK (od 21. 3. do 19. 4.) Vse v najboljšem redu, toda trajnosti ne bo. Zato izkoristite polno okolščino in rešite najnujnejše posle. V ta namen izkoristite tudi kakšno strokovno pomoč ali sledite navskrom izvedenemu. Krajša kriza v družini ali ožjem krogu. Ne bo pa hudega. Zdravje dobro, le malo nerazume.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) V splošnem ne razumevajte boste kar dobro izvabili. Drugi si izberite drugačno okolje ali pa ne prevzemajte neveljavnih neodgovornosti. Dobili boste pismo, sporočilo, morda pa tudi kako darilo, ki vam bo nekoliko dvignilo razpoloženje. Tudi zdravstveno si boste opomogli.

STRELEC (od 23. 11. do 22. 12.) Zavijajte rokave in ne zabujajte časa, bikeri pa bodite tudi smotni, da ne pride do zmešnjave. Na vsak način bo veliko dela dalo veliko rezultatov. Rezultati pa ne bodo vedno le materialnega značaja. Izogibajte se ljubzenskim spletkam. Previdni bodite v hrani.

KOZOROG (od 23. 12. do 20. 1.) Sodelavci boste imeli veliko, toda njihova pomoč bo bolj v besedah kot v konkretnem delu. Zato bo treba napeti vse sile, če boste hoteli izpeljati delo do kraja. Maj mesec ljubzni, pravijo, vi pa boste imeli v prihodnjih dneh bolj malo sreče. Zdravje odlično.

O VPRAŠANJIH, ODGOVORIH IN NALOGAH NA LETOŠNJEM AOV SGZ

Nastop na AOV zahteva natančnost pri reševanju posameznih nalog

Letos je sodelovalo mnogo mladine - Prireditelji že načrtujejo prihodnje tekmovanje

Pred dnevi smo poročali, da se je srečno zaključila četrta avtomobilna opevalna vožnja Slovenije gospodarskega združenja za Funjano - Julijsko krajino. Končno leto smo že objavili. Organizatorji so skušali letos vsaj delno spremeniti način izračunavanja časa. Poskus se ni najbolj posrečil. A o tem kasneje.

Staralo je 61 avtomobilov, a med pojo jih je šest odstopilo in tako

DOMAČI ŠPORT

DANES

NEDELJA, 7. MAJA 1972

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.30 v Krizu
Vesna — Zaria
15.30 v Staranu
Staranzano — Juventina
15.30 v Nabrežini
Auriga — Breg

3. AMATERSKA LIGA

8.30 v Trstu, Ul. Flavija
Giarzole — Primorec
16.15 na Opčinah
Esperia — Olimpija
16.00 na Proseku
Primorje — De Macori
12.30 v Trstu, Sv. Sergij
Virtus — Union

MLADINCI

17.00 v Trstu, Sv. Alojzij
Libertas — Primorje
18.30 v Trstu, Sv. Sergij
Inter SS — Breg
10.00 v Padričah
Gaja — CGS
11.30 v Padričah
Don Bosco — Primorje
10.30 v Dolini
Rosandra — Union

NARASČAJNIKI

8.30 v Trstu, Sv. Sergij
Inter SS — Breg
10.00 v Padričah
Gaja — CGS
11.30 v Padričah
Don Bosco — Primorje
10.30 v Dolini
Rosandra — Union

ODBOJKA

10.30 v Gorici, Ul. I. Brass
Azzurra — Sloga
10.30 v Pradamanu
Il Pozzo — Dom
11.00 v Padričah
Virtus — Bor

ŽENSKA C LIGA

10.30 v Gorici, Ul. I. Brass
Azzurra — Sloga
10.30 v Pradamanu
Il Pozzo — Dom
11.00 v Padričah
Virtus — Bor

MOŠKA DIVIZIJA

11.00 v Padričah
Virtus — Bor
11.00 v Škedinju
Servolana — Bor

MOŠKA D LIGA

11.00 v Škedinju
Servolana — Bor
11.00 v Škedinju
Servolana — Bor

MOŠKA DIVIZIJA

11.00 v Škedinju
Servolana — Bor
11.00 v Škedinju
Servolana — Bor

NAMIZNI TENIS

DEŽELNO PRVENSTVO DECKOV
10.00 v Trstu
Nastopa tudi Sokol

BALINANJE

POKRAJINSKO PROPAGANDNO
TEKMOVANJE
9.00 v Padričah
Organizira SZ Gaja

je oddalo karton 55 posadk.

Komisija na cilju je diskvalificirala 20 posadk. Šest posadk ni napisalo na karton svojega imena ali vsaj tekmovalne številke avtomobila ter ni bilo mogoče ugotoviti komu pripadajo odgovori. Ta malomarnost je krepko oskodovala vsaj eno posadko, ki bi se sicer lahko uvrstila med prvih deset tekmovalcev. Nadaljnjih 7 posadk je izpadlo, ker niso odgovorile na vsa vprašanja. Tekmovalci morajo namreč odgovoriti na vsa vprašanja saj se lahko samo na tak način pravilno izračuna kazenska točka. Ena posadka je bila po diskvalificirana, ker je tekmovalce prisilila na cilj z eno uro zamude. Oslasim šestim diskvalificiranim je tudi botovala površnost. Tekmovalci niso dovolj pazljivo prebrali vprašanj. Na primer na vprašanje številka 2 (Številko črk imena izračunavanja v Pevni) so odgovorili «Tone Kralj» ali pa celo «L. M. Roth», na vprašanje 6 «Carabinieri Oroziki», na vprašanje 7 so napisali koliko stanejo znamke a nismo ugotovili navedenega končnega zneska. Prav tako je bil odgovor na vprašanje 23 «številka 23, in ne enoben», stran 16, leto 1809». Ocenjevalna komisija je bila zato prisiljena obravnavati tako primere kot neopolno izpolnjevanje, kar je imelo za posledico diskvalifikacijo.

Ogledimo si še tista vprašanja, ki so najbolj razburkala tekmovalce. Vprašanje 6 se je glasilo: Najdi prvi občestni uradni dvojezični napis na svoji levi med Oslavjem in Steverjanom. Navedi koliko stavek je na njem. Pravilni odgovor se je glasil 4, saj je bilo na tabli napisano 18 — 5207 — 13 — 5207 ter dva krat ista hišna številka in dvakrat prav tako enaka telefonska; torej vsega skupaj so bile napisane 4 številke in ne 2 ali 12.

Našim gospodarstvenikom je povzročal preglavice tudi obratna poština in provizij. Ogledimo skupaj vse stroške:

ekspresno pismo za Italijo 200 lir
pismo za Nemčijo 50 lir
pismo za Švico 90 lir
pismo za Jugoslavijo 90 lir
4 odst. provizija na 72.500 lir 2.900 lir
na pošti smo morali tudi plačati pristojbino na polozicni v višini 70 lir

Torej so tako znašali skupni stroški 3.400 lir in v blagajni je ostalo le 50.470 lir. (Pri tem odgovoru je neki tekmovalce kar povečal svoj sredstva in ugotovil, da mu je

po vseh izplačilih ostalo v blagajni kar 123.000 lir).

Pravilni odgovor na vprašanje 19 je bil «18» (Munari Sandro Lancia) saj je prišlo v poštev samo ime in primerek vozača ter samo znamka avtomobila in ne njegov tip. Vprašanje 23 tudi ni bilo težko, a je zahtevalo mnogo potrpljenja. Tekmovalce je moral ugotoviti kam spada «zasnežen» lev in v katerem prostoru je slika gradu. Vsi so prebrali prospekt «Slovenija Jugoslavija» ki ima na prvi strani sliko Javlova. Na drugi strani pa je slika (označena s številko 2) kjer je bil tudi grad. Dejansko je bila v avtomobilu kopica papirjev in je bilo potrebno mnogo potrpljenja za ugotovitev pravilnega odgovora.

Mnogi tekmovalci so tudi zgoreli 26 odgovor saj so pozabili, da pride svetloba v predor ne samo od strani ampak tudi iz obeh odprtih (7+2-9).

Toliko o vprašanjih, ki so bila po našem mnenju primerna, saj so obravnavala zemljepisno, zgodovinsko in gospodarsko tematiko. Odgovori so zahtevali tudi prisotnost duha in mnogo čuta, za opazovanje.

V brošuro pa se je vrnila ne ljuba napaka. Ispušen je bil namreč šest član, ki pa ni vplival na potek tekmovalja, saj se je glasil: «Vsak tekmovalce se bo moral javi viti med vožnjo določenemu številu kontrol in bo moral rešiti naloge, ki jih bo prejel. Reševanje nalog je obvezno. Tekmovalce, ki bi oddal tekmovalni list brez rešitev (tudi brez ene same) bo diskvalificiral» (glej Primorski dnevnik od 23. aprila). Kakor smo že omenili v začetku, je sodila komisija, za primere, da ne napove že vnaprej koliko časa imajo na razpolago tekmovalci, kakor tudi ne točne dolžine proge. V pravilniku je bilo samo določeno, da se bo početna hitrost sukala okrog 35 km na uro.

Namen tega poskusa je bil priložiti tekmovalce, da skušajo vso pot držati zaželeno poprečno hitrost. Odkrito moramo priznati, da se je nekateri obnesli, saj je povzročil precej zamude. Kljub temu pa smo ugotovili, da se ni letevica prvih 12 praktično prav nič spremenila. Če bi upoštevali samo kazenske točke iz vprašanj bi imeli na prvih mesih iste posadke kakor na sedanjih končni lestvici.

Sodimo, da so tako razčiščene vse sporne točke. V bodoče ne bo kazalo iskati novih pot, ampak le izboljšati že obstoječe in preizkušene sisteme.

Najbolj razveseljivo dejstvo pa je, da se je vožnje udeležilo mnogo mladih posadk. To je pozitiven znak, kar pomeni, da se naša mladina vedno bolj navdušuje za take vrste zabavnega tekmovalja. Vsem, ki so se kolikor toliko dobro uvrstili na tem tekmovalju pa svetujemo, naj sledijo športnim vestem v tisku. Pripravljajo se novi rallyji, ki bi lahko bili posredno povezani z AOV. Načrti niso še dokončno izdelani, a čitatelji in tekmovalci bodo pravočasno o vsem obveščeni.

ODO KALAN

DRUGE VESTI NA OSMI STRANI

NEKAJ MESECEV PRED LETOŠNJIMI OLIMPIJSKIMI IGRAMI

Množična tekmovalja so osnova priprav sovjetskih športnikov

V SZ pripravljajo tekmovalce že za igre leta 1976 in 1980

Dviganje uteži, rokoborba, streljanje, atletika, odbojka, košarka in veslanje so športne discipline, kjer imajo sovjetski tekmovalci največ možnosti za dobro uvrstitev na letošnjih olimpijskih igrah. Tako je izjavil Anatolij Kolesov, odgovoren za telesno vzgojo in šport pri sovjetski vladi, tiskovni agenciji Novosti.

Leta 1971 je Sovjetska zveza osvojila na svetovnih in evropskih prvenstvih v olimpijskih disciplinah 65 zlatih, 37 srebrnih in 32 bronastih kolaj.

«Kakšne možnosti ima SZ na 20. olimpijskih igrah?»

«Lanskoletni rezultati nam lahko le v glavnih obrisih pokažejo kakšno so moči Sovjetske zveze. Na evropskem atletskem prvenstvu v Helsinkih smo na primer dosegli izredno slabe rezultate. To nam je služilo, da smo pravočasno opazili napake in jih postopoma odpravili. Najboljša priprava je, da se čimveč tekmuje. Tudi glavna izbirna tekmovalja morajo še priti. Junija in julija bomo točno znali, kakšne možnosti bodo imeli naši zastopniki na igrah v Münchnu.»

«Kako je s pripravo za odhod v Münchnu?»

«Ni res, da smo se pričeli šele sedaj pripravljati za Olimpijske igre. Uspehi sovjetskega športa slonijo predvsem na množičnih tekmovaljih. Priprave za letošnje Olimpijske igre so se praktično pričele že ob prihodu iz Mehike. Danes ne mislimo le na one, ki se bodo udeležili letošnjih tekmovalj, pač pa pripravljamo načrtno tekmovalce že za leto 1976 in celo za 1980.

Naša glavna naloga je ustvariti harmonično razvito osebnost. Našim domačim tekmovalcem nismo nikoli predpostavljali olimpijskih disciplin. Naj omenim le, da je teh 30, medtem ko se pri nas udeležujemo v 54 panogah.»

«Ali ste že izbrali tekmovalce?»

«Težimo za tem, da bi se le najbolj uvrstili v državno reprezentanco. Le kdo se izkaže, lahko uide na državni dres, pa naj bo še tako nepoznan tekmovalce. Poglavitno je, da najde pravo formo v odločilnem trenutku.»

«Kakšen pa bo prispevek Sovjetske zveze h kulturnemu sporedu Olimpijskih iger?»

«Olimpijske igre so zanimive predvsem zato, ker nimajo le športnih ciljev. Važni so tudi drugi aspekti, ki lahko pripomorejo k zmagi miru in prijateljstva. Sodelovali bomo s koncerti, gledališkimi predstavami, raznimi razstavami s športno tematiko. Udeležili se bomo tudi filmskega festivala.»

Na koncu je Anatolij Kolesov dodal, da bodo vedno težili k temu, da bi zmagali ideal olimpijskih iger. Zato se bodo vedno polnoštevno udeležili poletnih in zimskih nastopov. K razvoju svetovnega športa bodo nedvomno največ pripomogli z dosegom odličnih rezultatov na igrah.

Doslej je Sovjetska zveza od leta 1952 dosegla na olimpijskih igrah 161 zlatih, 151 srebrnih in 147 bronastih kolaj.

Z zadnjega nastopa bora proti Ferroviarju

PRVI SPOMLADANSKI IZLET SPBT

Spoznavanje narave del planinske kulture

Negotovo vreme ni preprečilo izletnikov, ki so se v zgodnjih jutranjih urah preteklo nedeljo oborožili z rumenimi knjižicami in dobro voljo odpravili z osebnimi avtomobili proti Ljubljani. Tam so imeli dominek z dr. Tonetom Wraberjem, slovenskim botanikom in alpinistom, ki se je prijazno odzval vabilu SPDT in spremljal naše planince v polhograjsko hribovje.

Cilj izleta je bil kulturno - planinski, saj je vrh Polhograjske gore (824 m) «locus classicus» Blagajevga volčina, dišeče planinske rože, ki raste samo tam in je pravkar bila v cvetenju.

Za svoje tveganje po tolikem dežju minulih dni so bili tržaški gorohodci obilno poplačani. Vreme je bilo vseokoli naklonjeno in naučili so se svetlega zraka, lepih razgledov, na tudi obogatili in poglobili so poznavanje naravnega okolja. Za to gre zahvala izrednemu vodniku, ki je od Polhogrca Gradca spremljal naše izletnike strmo v breg na Sv. Lovrenc ali Polhograjsko goro, kamor se je maja 1838 zaradi cvetenja Blagajevga volčina povzpel tudi saški kralj Friderik August II., ki se je kot amater zanimal tudi za botaniko in mineralogijo. Med potjo navzgor so poslušali zanimive razlage in oznake rastlin in cvetja, ki jih je zgodnja pomlad prebujala iz zimskega spanja. Mačje oči, rumeni in rdeči zanjavec, teevje, koseničica, kranjski peterštrnik, podlesna vetrnica, pomladanski svišč, konopnica, špačka, dišeči volčin in na vrhu končno Blagajev volčin: to niso več samo botanična imena — to so postaje hoje na Sv. Lovrenc in obenem spomini, ki zdaj večje tržaške planince na dr. Toneta Wraberja. Po izletu z njim so bili bogatejši zaradi novih odkritij, obujenih spominov, zlasti pa zaradi zavesti, da je spoznavanje narave v vseh njenih javnih del planincev srčne kulture, ki ga vsakokrat znova popemeniti.

Voznja čez Polhograjsko hribovje, ki se je kopalo v popoldanskem soncu in se je kazalo v mehkih pomladnem brstenju, je preko strmih klancev privedla se v zeleno Poljansko dolino na Tavčarjev dvorec na Visokem. Ker se je dan že naglil, je bilo treba že misliti na povratek in pustiti obisk srednjeveške škofje Loke za kdaj drugič.

KOŠARKA

NA OLIMPIJSKIH IGRAH V MÜNCHNU

Grozijo jugoslovanskim košarkarjem izključitev?

Odmev «afere Schranz» se je že zdavnaj polegol, ob priliki japonskih iger pa je poseben odbor, ki raziskuje amaterski status športnikov, sporočil, da bodo strogo ukrepali na poletnih igrah v Münchnu. V največji nevarnosti naj bi bili atleti in košarkarji. Za adlete je vrsta reklame nošenje teh ali onih vrst obutve. Podobni primeri so že prišli na dan pred štiri leti v Mehiki z ameriški atleti, ker pa je bila večina v ameriški ekipi enopolna, so enostavno zavabili vse krivdo nanjo in so afroameričke atletke zasuli tudi z običajnimi rasističnimi argumenti.

Reklama znanih tovarn Adidas in Puma je danes mnogo bolj previdna, ker tekmovalce ne mika izključitev, ki bi pomenila tudi konec kariere in zaslužkov. Upoštevajoč, da niti lani ni evropskem prvenstvu v Helsinkih ni bilo težav v tem smislu, bi morali biti atleti povsem varni pred «strelami sivih glav iz olimpijskega odbora. Atleti bodo torej še naprej pripadali «skrajne športov», zanimivo pa je, da so v Zahodni Nemčiji za letošnje poletje odpovedali nekaj običajnih mednarodnih tekmovalj, ker so postale zahteve vrhunskih atletov vse preveč enostavne in jih organizatorji niso mogli več kriti.

Bolj burno pričakovanje iger se obeta košarkarjem, ki v zahodni Evropi skoraj povsod delajo reklamo za razna trgovska podjetja. V Italiji so zadevo spretno rešili z ustanovitvijo športnih krožkov po raznih tovarnah in trgovskih mrežah, v Jugoslaviji — da omenimo le svetovnega prvaka — pa pravila o amaterski košarki krišjo povsem odkrito. Veliko moštev, da preprav nastopajo uradno le pod starim imenom, niso na športnih oblačilih zelo vidne reklame napisane.

O nevarnosti izključitve je pred kratkim na tiskovni konferenci v Zagrebu govoril član Mednarodnega olimpijskega odbora Jugoslovian Artur Takac.

Jugoslovanske olimpijske kandidature imajo že na «crni listi» zaradi reklame za konfekcije, ure, sladole, sir in druge dobrine. V težave bi lahko zabredli tudi nekateri športniki Češkoslovaške, katerim nudi svoje «pokroviteljstvo» med gostovanji v Jugoslaviji neka znana slovenska tovarna oblačil.

K. B.

NAMIZNI TENIS

OD SREDE V FIUGGIJU

Dvanajst naših tekmovalcev na DP

Igralci Krasa in Sokola imajo tudi letos dobre možnosti za visoke uvrstitve

V sredo se prične letošnje državno namiznoteniško prvenstvo. Slovenski društvi Kras in Sokol bosta tokrat dobro zastopani, saj bosta v Fiuggi poslali vsako po šest tekmovalcev.

Kakšne so njihove možnosti?

Morda nekoliko manjše kot lani, kar se tiče Milčiče, vsekakor pa mnogo večje za ostale igralce. Lahko torej zanesljivo računamo na kolajne predvsem v mladinski in narasčajniški konkurenci. Mnogo pa je odvisno tudi od trenutnega razpoloženja in drugih slučajnosti dejavnikov. Dolgo potovanje utegne negativno vplivati predvsem na najmlajše.

To je trenutno vse. Napovedi za posamezna tekmovalja in razpored pa bomo objavljali vsak dan, začenši s sredo.

ODBOJKA

Na mednarodnem ženskem odbojarskem turnirju v Firencah je Nizozemska premagala Italijo s 3:1.

MOTOCIKLIZEM

Danes bo v Mariboru končno svetovno prvenstvo v speedwayu. Nastopile bodo ekipe Madžarske, Z.

Nemčije, Češkoslovaške, Avstrije, Bolgarije in Jugoslavije.

AVTOMOBILIZEM

PALERMO, 6. — Avtomobilske dirke za plaketo Florio na Siciliji se bo 21. maja udeležilo sto posadk. Dirka bo veljavna za svetovno prvenstvo tovarniških znamk.

NOGOMET DANES

ALIGA

13. POVRATNO KOLO

Bologna — Atalanta: Riccardo Latanzi
Juventus — Vaghiari: Paolo Toselli
Mantova — L. R. Vicenza: Fulvio Pieroni
Milan — Napoli: Aurelio Angonese
Roma — Catanzaro: Renzo Torelli
Sampdoria — Inter: Alberto Michelotti
Varese — Fiorentina: Giosuè Stagnoli
H. Verona — Torino: Luciano Giuntini

BLIGA

13. POVRATNO KOLO

Arezzo — Palermo: Paolo Casarini
Bari — Foggia: Ferdinando Reggiani
Brescia — Reggina: Fabio Monti
Como — Ternana: Sergio Gonella
Livorno — Catania: Luciano Lupi
Modena — Genoa: Luigi Andreoli
Monza — Cesena: Pasquale Giannini
Perugia — Lazio: Umberto Branzoni
Sorrento — Novara: Araldo Chiappini
Taranto — Reggina: Domenico Serafini

Poletovi košarkarji bodo jutri počivali (na sliki: Riccatori - Polet)

«Kaj vse moramo pretrpeti za grehe partizanov! Prekletstvo prinašajo našemu narodu! Valjhu, kdove če bova tudi onkraj Karavank imela priložnost igrati bridge? To je igra za aristokrate duha,» je govoril dr. Hacin, strasten kvartoplec, ki je pri kartah pozabljal nase in igral z namenom, da bi dosegel dušni mir, ki mu ga cerkev ni mogla dati.

«To je odvisno od Angležev, gospod doktor!»

«Vi, gospod stotnik, boste gotovo imeli nekaj težav glede na vaše odnose z nemškim generalom in glede na to, da ste bili zvezni oficir. Povem vam, da ste pri novi vladni slabo zaigrani. Samo če vam bo pomagal škof, se vam lahko obrne na bolje. Napravili ste mu dosti uslug...»

Valjhu ga je začuden in zaničljivo pogledal.

«Se mar vi nič ne bojite?»

«Jaz? Ne!... Pravočasno sem se znal obrniti na drugo stran.»

«Ne vem, če vam je to uspelo. Mislim, da ste prepozno spoznali spremembo vremena. Ste mar pozabili, da ste si umazali roke pri angleških pilotih, ki so jih domobranci predali Nemcem, nekatere pa celo pobili kar v gozdu, takoj ko so jih ujeli?»

Hacin se je razhudil:

«Bežite no! Tega so krivi drugi! Tisti, ki jih ni več med živimi!... Bodite no pametni, na take je treba zvrniti odgovor! Upam, da boste solidarni, da bomo krili drug drug druga. Vsaj enkrat bodimo enotni. Ne bodimo psi, ki bi zgazili drug drugega...»

«Mene se ne bojte, gospod Hacin! Pričakujem pa, da boste tudi vi do mene lojalni, saj sva vse mogoče počela skupaj. Preveč veva drug o drugem, da bi si bila lahko nasprotna.»

Kolona je počasi nadaljevala pot v strmino, dr. Hacin pa je vpil:

«Ne vem, kaj je z menoj! Presunjen sem tako kot ob razhodu smrti. Občutek imam, da bomo vse to preživeli, da bomo zmagali, da Bog pošlje nad nas samo preizkušnjo, da smo dovolj verni in potrpežljivi! Pogledjte me, živ sem, pa so me vosovci nič kolikokrat obsodili na smrt in me po-

skušali ubiti. Pet krogel! Spet mi hromi roka. Vedno mi trepečejo živci pri srcu, kadar se razburim. Ali nisem dovolj žrtvoval, da preprečimo pot kominterni? Ali se vam ne zdi, da nam morajo biti Angleži hvaleni ne glede na to, da smo sodelovali z Nemci? Bolj smo se borili zanje kot zase!»

Valjhu, ki je stal v avtomobilu in pustil, da mu je veter hladil čelo, mu je odgovorjal:

Gospod Hacin, ne upajte preveč! Meni smrdi po klavnicah. Vlada endonevica, ki je nameravala izigrati prezidenta Rupnika ali ga celo spraviti s poti, utegne onkraj meje izigrati tudi mene in vas. In morda še koga... Odkrito vam povem, da ne bi bil rad žrtvena ovca. Peljemo se v neznanost...»

«Ne bodite črtnoljci! Samo da gremo stran od komunistov, mi, ki smo za krščanske ideale kri prelivali! Jaz sem bil in ostam njihov odočen nasprotnik. Za vse, kar se je zgodilo, si umijem roke kot Pilat.»

Zavcnilo je jeklo, gosnoice so zaškrtele, da jima je šlo skozi kosti. Ko se je hrup polegol, je Valjhu dejal:

«Slabe slutnje imam!»

«Jaz vam bom pomagal...»

«Tudi sami boste potrebni pomoči. Zaupno vam povem, kar sem izvedel včeraj. Novo vodstvo je že pripravilo seznam tistih, ki so se preveč speli z Nemci, in jih namerava žrtvovati. Sile, ki so zdaj kot strupena pena prišle na površje, niso naklonjene ne meni ne vam. Tudi vi ste na seznamu, gospod Hacin! Tragično pa je zlasti to, da so vas uvrstili na ta seznam ljudje, ki so zrastle pod vašim varstvom...»

«Kaj? Je Hacin izbulil oči. «Tega od njih nisem pričakoval, nikoli... Bodite brez skrbi! Moje zveze sežejo višje od njih. Zahod bo v boju proti Vzhodu potreboval slehernega sposobnega borca. Tudi naju!»

«Tolajte me!» je vpil Valjhu.

Kolona je prilezla do nove trume beguncev. Ljudje so se umikali na obe strani. Nekateri so ležli v strmini nad cesto, drugi pa pod njo. Z robov, precej visoko nad cesto, so zadržali mitraljezi in zapretekale puške. Manjša partizanska enota je napadla kolono. Sem in tja je v veliki gneči kdo

krilnil zadet. Kolona pa se je nezažirno valjala dalje v strmino. Ni se zmenila ne za mrtve ne za ranjene. Kdor je bil mrtov, so ga zavahali čez breg, da je oblašal pod potjo kot pozabljeno kamenje. Ko le ni bilo miru, so zasedo našli s topovi iz tankov in protiletalskimi mitraljezi ter jo pregnali od ceste.

Zagledal so ravnic z barakami kazenskega taborišča. Nad njim je v pobočju sijala luknja, kjer je izginjala cesta. Ob njej so se vrstili ogromni kupi kamenja.

Iz neznanega vzroka je kolona obstala. Mimo nje so sedaj vdrali begunci, ki so hodili peš, z nahrbtniki in culami na ramah. Tu je s ceste zavila na greben bližnjica, po kateri so spešili pešci. Tik ob avtomobilu se je ustavil droben črnolasi deček, star kakšnih štirinajst let. Sedel je na kamen in gledal nazaj v dolino pa na prelaz, kjer je bila meja s Koroško. Njegove izgubljene, objokane oči so obstale na četi domobrancev, ki je ležal v strmini — od tam ga je nekdo klical, naj gre z njimi — in mu spet uhajale nazaj. Valjhu je dojel otrokovo zagato: na križišču poti se ni mogel odločiti. Vprašal ga je:

«Zakaj bežiš, fant?»

«Ne vem,» je odvrnil deček. Potem pa je plašno dodal: «Partizani so mi ubili strica, pa se jih bojim...»

«Tobe ne bodi! Obrni se in pojdi domov!» mu je skoraž ukazujoče dejal Valjhu.

«Kaj res? Domov?» je zajecjal deček. Oči so se mu zjasnile.

«Ali nimaš več doma? Kje pa so starši?»

«Vsi so doma.»

«Teda pa kar precej domov!»

Deček

